

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט יואב פרידמן

התובע/הנתבע שכנגד שמעון לנקרי ת"ז 057135642

נגד

הנתבע/תובע שכנגד יוסף חדד ת"ז 054885694

פסק דין

1. תביעת לשון הרע שעניינה בשורה של פרסומים ברשת החברתית "פייסבוק", שפורסמו בתקופת מערכת הבחירות לעיריית עכו. הפרסומים נעשו בקבוצה בפייסבוק שנקראה "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו". אותו דף - קבוצה, שמש כפלטפורמה בו יכולים היו תושבים ואזרחים להביע עמדתם על הנעשה בעיר ועל מערכת הבחירות.

2. התובע הנו ראש עיריית עכו מאז שנת 2003. הפרסומים נעשו בתקופת מערכת הבחירות לעיריית עכו בשנת 2013. הם פורסמו בלשון נקבה על ידי משתמש או כנחזה, משתמשת, בשם "Hadas Bator". לטענת התובע, מדובר בפרופיל של אדם לא קיים (להבדיל מזיוף פרופיל של אדם קיים); ומי שעמד מאחורי הפרסומים ופתח אותו פרופיל של אדם לא קיים בשם "הדס בת אור" (או לפחות עשה שימוש באותו פרופיל פיקטיבי לצורך הפרסומים), אינו אלא הנתבע. הנתבע היה פעיל מרכזי (מס' 2) בסיעה מתחרה לזו של התובע, בתקופת מערכת הבחירות.

יובהר: הטענה אינה שמדובר בהתחזות לאדם (קיים) אחר, היינו זיוף פרופיל שלו, אלא בפתיחת פרופיל תחת שם של אדם לא קיים. הבעיה אינה בעצם פתיחת הפרופיל של אדם לא קיים היינו שימוש בשם בדוי (איש אף לא התיימר לטעון כי הדבר אסור בדיון). הבעיה כאמור הנה השימוש באותו פרופיל על מנת לפרסם באמצעותו פרסומי דיבה ברשת החברתית, תחת מעטה האנונימיות. לטענת התובע, הנתבע ביקש להסתיר כך את זהותו, על מנת שלא ניתן יהא לייחס לו אותם פרסומי דיבה.

3. הנתבע הגיש תביעה שכנגד כלפי התובע, אף היא בלשון הרע. למעשה, מדובר בסוג של "תמונת מראה" של התביעה העיקרית. הנתבע מתכחש לכך שהוא שפתח את פרופיל המשתמש "Hadas Bator", או פרסם או עמד מאחורי הפרסומים נשוא התביעה העיקרית. שלושת הפרסומים המהווים בסיס לתביעה שכנגד הנם פרסומים בעיתונות שנתנו ביטוי להגשת התביעה העיקרית כנגד הנתבע, וצוין בהם תוכן התביעה, היינו כי הנתבע הוא זה שעומד מאחורי שם המשתמש הבדוי "Hadas Bator", ומאחורי הפרסומים נשוא התביעה העיקרית שהשמיצו את התובע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

הנתבע מייחס לתובע את אותם פרסומים בעיתונות העולים לדידו כדי לשון הרע, ונועדו לפגוע בשמו ובסיכויי סיעתו להצלח בבחירות; זאת על דרך הצגתו בציבור כאדם לא מוסרי שהשמיץ באופן אנונימי, באותה סדרת פרסומים נשוא התביעה העיקרית. לטעמו של הנתבע אף צלחה המזימה, והצלחתה תרמה להצלחת סיעתו של התובע, שזכתה בבחירות, והתובע נבחר שוב לראשות העיר.

אפתח בתביעה העיקרית:

4. כאשר בתביעת לשון הרע עסקינן, יש להידרש לשאלות כלום מדובר ב"לשון הרע", וכלום מדובר ב"פרסום" כהגדרת ביטויים אלה בחוק איסור לשון הרע (להלן: "החוק"). אתייחס לכך כעת. בנסיבות המקרה הקונקרטי, שתי שאלות אלה אינן מעוררות בעייתיות, ואינן מצריכות דיון נרחב. אצטט בהמשך את הפרסומים לפי סדרם הכרונולוגי, ונקל להיווכח מעיון בהם כי הם מקיימים הגדרת "לשון הרע" במבחן ההלכתי האובייקטיבי (כיצד נראים הדברים בעין הקורא הסביר הנחשף לפרסומים), ואף במובהק. לגבי המבחן האובייקטיבי – ע"א 534/65 **דיאב נ' דיאב** כ(2) 269, 274, ע"א 723/74 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ** לא(2) 281, 300, ע"א 466/83 **שאהה נ' דרדריאן** לט(4) 734, 740, ע"א 334/89 **מיכאלי נ' אלמוג** מו(5) 555, 562 וכן ע"א 1104/00 **אפל נ' חסון** נו(2) 607, 617. מתקיימות חלופות ההגדרה שבסעיפים 1(1), 1(2) ו-1(3) שבחוק. החלופות מגדירות "לשון הרע" כדבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג מצדם; לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו; או לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת. כקביעת הפסיקה, כדי שתתקיימה החלופות, אף אין נדרש להוכיח כי הנפגע הושפל או בוז בפועל, ודי בכך שהפרסום היה כזה שיכול היה להביא (אובייקטיבית) לתוצאה זו.

מתקיימת גם הגדרת "פרסום" שבחוק, לאור העובדה שמדובר בפרסומים באינטרנט ברשת החברתית פייסבוק באותה קבוצה שצוינה; היינו, הפרסום יועד לאדם זולת הנפגע ואף הגיע בפועל לאנשים זולתו. הפרסום יכול להיות בין בע"פ ובין בכתב ובכל אמצעי אחר – בוודאי פרסום כתוב ברשת. למעשה, גם הנתבע בסיכומיו אינו מתיימר לטעון כי לא מתקיימות הגדרות "לשון הרע" או "פרסום" שבחוק. לא זו המחלוקת שבין הצדדים, אלא האם יש לייחס לנתבע את אותם פרסומים (ראה להלן).

5. ברגיל משעה שניתן מענה חיובי להתקיימות ההגדרות של "לשון הרע" ו "פרסום" שבחוק, עוברים לשלב הבא של הבחינה, **כלום מתקיימת הגנה מהגנות החוק**, במידה וטען לה הנתבע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

פרסום עשוי להיות מותר גם אם עולה הוא כדי "לשון הרע", אם מתקיימת לגביו הגנה מהגנות תום הלב בסעי' 15 לחוק, או שמתקיימת לגביו הגנת אמת בפרסום שבסעי' 14 לחוק, או שמהווה הוא פרסום מותר לפי אחת מחלופות סעי' 13 לחוק. במקרה דנן, טען הנתבע בכתב הגנתו להתקיימות ההגנות בסעי' 15(1) ו-15(4) לחוק.

הדיון בשאלה זו מתייטר בנסיבות המקרה. זאת מאחר ובישיבת קדם המשפט שמיום 26/06/14 נמחקו בהסכמה מכתב ההגנה הטענות ביחס להגנות שלפי חוק איסור לשון הרע (ויוער כי הנתבע בחקירתו אף טען "שמעון לא אחד כזה שאני אכתוב עליו דברים" עמ' 33, שו' 4; הכוונה בדבריו היתה לפרסומים מעין אלה שפרסמה אותה "הדס בת אור". הנתבע ציין כי בעבר כעיתונאי, פרסם דברי ביקורת על העיריה שבגינם רכש לו אויבים. כמובן שאין חולק כי ביקורת על העיריה או על העומד בראשה, להבדיל מדיבה, מותרת בהחלט).

משעה שסוגיות "לשון הרע" וה"פרסום" נענות בחיוב על נקלה, והוסרו מן המדוכה טענות להתקיימות הגנה מהגנות החוק, **התמקד הדיון ברובו במחלוקת העובדתית שעניינה בשאלה האם הנתבע הוא אכן האחראי לפרסומי הדיבה נשוא התביעה, תחת אותו פרופיל משתמש בפייסבוק "Hadas Bator".**

הנתבע מתכחש לכך מכל וכל, וטוען כי מדובר בחלק מרדיפה פוליטית שנרדף, כאשר הפרסומים יוחסו לו "בקול תרועה" על רקע היריבות הפוליטית עם התובע ותקופת הבחירות; ממש כפי שהתובע טוען כי הנתבע אחראי לפרסומי הדיבה על אותו רקע עצמו. אין חולק כי התובע והנתבע היו יריבים פוליטיים שהתמודדו בסיעות מתחרות בתקופה הטעונה של מערכת הבחירות לעיריה, כאשר בתקופה זו נעשו הפרסומים. המניע מכל מקום אינו מסייע כשלעצמו להשיב על השאלה כלום הנתבע הוא שעמד מאחורי הפרסומים, אם לאו. הרי הגיונית, ברי כי הנתבע אינו היריב הפוליטי היחיד שעשה לו התובע, כראש עיר מכהן. אם הנתבע אינו עומד מאחורי הפרסומים – דין התביעה לדחייה כמובן, ואז יש לעבור לדיון בתביעה שכנגד; אם יוכרע שהנתבע הוא העומד מאחורי הפרסומים, הרי שדין התביעה העיקרית להתקבל (כאמור, אין חולק שמתקיימות הגדרות "פרסום", ו" לשון הרע", ואין טענה להגנה מהגנות החוק). ככל שמתקבלת התביעה העיקרית יש ממילא לדחות התביעה שכנגד, שהנה כאמור "תמונת מראה" של התביעה העיקרית.

6. הסכמה נוספת שניתנה בישיבת קדם מיום 26/01/15 הייתה שבעלי הדיון יעידו קודם, כפי סמכותו של ביהמ"ש להורות מכוח תקנה 158(ב) לתקנות סדר הדיון האזרחי. בהחלטה מיום 24/11/15, דחיתי בקשה לעיון מחדש בהחלטה להורות על הקדמת עדותם של בעלי הדיון, מנימוקים שצוינו בהחלטה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

7. עניין נוסף: בהחלטה מיום 08/01/15 החלטתי על פיצול הדיון בין חבות ונזק, לאור העובדה שמדובר בתביעות הדדיות בלשון הרע. אלא שמתברר כי הצדדים עצמם גרסו שאין צורך בפיצול הדיון, שכן בפועל הגישו שניהם סיכומים סופיים, בהתעלם מן ההחלטה; היינו, התייחסו אף לשאלת גובה הנזק הן בתביעה והן בתביעה שכנגד (סעיף 77-81 לסיכומי התובע; סעיף 118-124 לסיכומי הנתבע והתובע שכנגד).

בהתאמה לעמדת הצדדים ומאחר ושניהם עשו כך, אעשה כך אף אני ופסה"ד שיינתן יהא סופי, בלא צורך בדיון נפרד בשלב הנזק. בתביעה העיקרית נתבע פיצוי של 100,000 ₪ (תקרת הפיצוי הסטטוטורי (בלא הוכחת נזק) לפני הצמדה, כאשר מוכחת כוונה לפגוע), עבור כל פרסום מפרסומי התביעה; התביעה הגבילה עצמה מטעמי אגרה לסעד נתבע של חצי מיליון ₪. בתביעה שכנגד נדרש פיצוי בן 200,000 ₪ ולחלופין פיצוי סטטוטורי בגין כל אחד משלושת הפרסומים נשוא התביעה שכנגד.

8. לשון הפרסומים נשוא התביעה:

א. ב- 17/04/2013 פורסם ברשת הפייסבוק, סטטוס שכותרתו: **"תעבירו הלאה רק לנשים"**. הסטטוס, כמו גם הסטטוסים הבאים שמהווים הפרסומים נשוא התביעה, פורסמו כאמור בדף הפייסבוק של קבוצת "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו". אותה קבוצה מנוהלת ע"י מר שמעון קקון שזומן לעדות מטעמו של הנתבע. מר קקון העיד שהדף – שבמקור נפתח לצורך הבעת עמדות בתקופת הבחירות – נותר על כנו ומשמש עד היום כקבוצה להבעת עמדות. כאמור הפרסומים נעשו כולם על ידי משתמשת בפייסבוק (כך נחזה במקור) שכנויה בפרופיל שפתחה הנו "Hadas Bator".

בסטטוס נכתב כדלקמן:

"על מה אני חושבת??? חזרתי רק לפני שבוע מהודו. היה כיף נורא, הזדעזעתי כשאנסו שם אשה ואף אחד מהגברים לא הרים גבה. כאילו זה נורמלי. ולמה אני מזכירה את זה??
כי אני תושבת עכו ויש לי מספר חברות בעיריית עכו שראש העיר והמנכ"ל התעסק איתם והם (כך במקור – י.פ.) במקום להתלונן עליו במשטרה הם שיתפו פעולה. כואב לי... כי א' מהעירייה היא חברה שלי, כן כן א' ידידה טובה שלי וא' נוספת הייתה עם המנכ"ל וגם היא התגרשה בגלל זה ועכשיו מ' בתהליך גירושין. ואיך שהגעתי מהודו הזדעזעתי שנודע לי שראש העיר נפגע מירי אבל השמועות אומרים (כך במקור – י.פ.) שהתעסק גם עם ע' אבל ע' ערבייה נוצרייה מכפר יאסיף. תעשו שתף, תנו לייק שיגיע לכל אחת, אולי זה יגיע לנשים הנכונות שיעמדו חזקות ולא יתפתו. אני בטוחה שאם אותם גברים היו לא היו בעלי עמדה אף אחת לא הייתה מסתכלת עליו.... נבהלתי מהודו מתברר שזה גם פה".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ב. ב- 20/04/2013 פורסם באמצעות מכשיר נייד הסטטוס הבא:

"אתמול שיתפתי את הבמה הפתוחה בעכו ברחשי ליבי ובדאגה לנשים בכלל ולנשים בעיריית עכו ובכל מקום כולל בצבא, חשבתי שזו הבמה המתאימה לנשים שיהיו מעורבות גם בפוליטיקה וגם בחיי אישות עם כבוד עצמי והערכה ומוסר. לצערי ואני מכבדת את החלטתו של האחראי על האתר להוריד את מה שכתבתי שם. חשבתי שאם אני יעלה (כך במקור – י.פ.) את זה בדף בפייס שלי מי שירצה לקרוא ולדעת יקרא ומי שלא זכותו. בדרך כלל הכי נוח לי להיכנס לפייס בשבת כשאני לא עסוקה. שוחחתי עם מכרותי א' שבעלה הוא מ', ושוחחתי גם עם א' שניה שבעלה הוא יוד. וישנה גם מ' שהיא בתהליכי גירוש עם בעלה א'. כל השלושה (כך במקור – י.פ.) מעורבות עד לראש עם הראש והבכיר ביותר בעיריית עכו עם דמעות ורגשי חרטה עד לשמיים. א' הראשונה וגם א' השנייה סיפרו שעשו טעות ענקית הם (כך במקור – י.פ.) מצטערות מאוד ומודאגות איך יתפתח המקרה של ראש העיר ולכן זה יוביל. כאחת שבאמת אכפת לה מנשים אישית מאוד מוטרדת מאוד פוחדת. רק יחד נשים לזה סוף. הנשים של קצב שמו סוף כשהיו יחד לא לחוד. תעשו לזה שיתוף, במיוחד לנשים שביננו".

ג. ב- 22/4/13 פורסם הסטטוס הבא:

"תתפלאו לשמוע שוחחתי עם א' ועם א' מבניין העירייה והודעתי להן חד משמעית שאם הם לא יעשו מעשה נגד הראש הבכיר אני אתחיל לרשום את השמות המלאים שלהם כאן. מכירים את האתר שמגלה הכל אהיה יותר גרועה. נותנת לזה שבוע. תתחילו לספור".

ד. ב- 27/04/2013 פורסם באמצעות מכשיר נייד הסטטוס הבא:

"אני יעלה (כך במקור – י.פ.) את הנושאים שכואבים לי באמת: 1. שדולת הנשים. 2. מציאת היורים של ראש העיר ועל איזה רקע נורה, אני לא מאמינה שזה על רקע פלילי. הגרסה של ראש העיר לא נראית לי. 3. מדוע המשטרה לא מגיבה? 4. מדוע עיריית עכו נ' ישאל בן עזרא 5. איך ישראל יגיב לתלונה 6. מה דעתכם על כך שזאב נוימן שלא עשה כלום כל ארבע שנים התחבר לנקרי?"

כדי שיובן הקשר הפרסום האחרון יוער כי התובע נפגע מפצעי ירי שנורה במכוניתו, בחודש הקודם לחודש בו נעשה פרסום זה. יכול שפרסום זה בבדידותו לא היה עולה כדי "לשון הרע", אך יש לקרוא אותו יחד הפרסום הראשון, שאז מובן שאין כאן הצהרה תמימה לפיה המפרסמת אינה מאמינה לגרסת ראש העיר, אלא שהטענה הנה שמסר גרסה כוזבת כדי להסתיר את הרקע האמיתי, כביכול, לירי בו – שהנו רומן עם ערביה נוצריה לגרסת אותה HADAS.

ה. ב- 28/04/2013 פורסם באמצעות מכשיר נייד הסטטוס הבא:

"ראיתם מה קרה לשדרן עמנואל רוזן???? רק אם החברות מכרות שלי תתלוננה על ראש העיר הוא יעוף מהכסא שלו ויצא לחופשה מאולצת יחד עם המנכ"ל שלו, יש הוכחות אבל הבעלים לא יכולים להתלונן רק הנשים והם (כך במקור – י.פ.) פוחדות...אני ממתינה....."

ו. ב- 11/05/2013 פורסם באמצעות מכשיר נייד הסטטוס הבא:

"אני כן מעלה חומרים נ' ל' כי אסור שאחד כזה ימשיך לשבת על הכסא, תעודת עניות לאנשים קטנים שעוצמים עין ו"מבקשים" "הוכחות". תצאו מהבועה שלכם, הכול אמת ויחד אתכם, עם אלה שאכפת להם אני מציעה לכם תתחילו לכתוב את הדברים. אני כותבת עד שמשוה ירים את הכפפה...עיתונאית אמיצה...ערוץ תקשורת...או אפילו אחת מהבנות...שבת שלום".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ז. ב- 01/06/2013 פורסם הסטטוס הבא:

"שלום חברות עובדות עירייה נשים!!! לא יאמן!!! אני לא מאמינה! אבל כעת אני מתחילה להבין שזה סדרתי...רק היום העניין אושר לי לאחר שנעלמתי לכמה זמן לצורך בדיקה זאת, לגבי הראש שלנו. הראש לידיעתכם עבד, עד לפני שהגיע למתנ"ס בעכו, עבד במתנ"ס בנשר אצל עמר והוטס משם בגלל...תנחשו...כן בעיית נשים...מפליא? בכלל לא!!! תבדקו למי שיש קשרים בעיריית נשר יכול לאשר זאת".

ח. ב- 05/06/2013 פורסם סטטוס נוסף. כאן כבר לא הסתפקה "הדס בת אור" בהאשמות בדבר הטרדות מיניות של נשים מצד התובע, תוך ניצול יחסי מרות מצדו; אלא ראתה לעלות מדרגה ע"י האשמתו גם בהטרדה של ילדה, לא פחות. להלן הציטוט:

"פניתי בשבוע האחרון להרבה גורמים לבדוק ולהוציא את כל הרפש שעל ראש העיר וחבורתו הן בעירייה והן במתנ"ס בזמנו שהיה שם, והן במתנ"ס בנשר שם הוא נזרק בגין הטרדה של ילדה, אני שמחה שכבר קבלתי תגובות לדוגמא: היי תפני לכתבת שלנו לענייני משטרה. שמה עדי המאירי טלפון 0526600233 דברתי איתה והיא מחכה לטלפון ממך. ... פניתי אליה עכשיו אני מתחילה להאמין שלמשהו (כך במקור – י.פ.) אכפת במדינה הזאת".

ט. ב- 27/06/2013 פורסם הסטטוס הבא:

"בוקר טוב. אני לא מאמינה. נשים מוטרדות על ידי ראש העיר ועל ידי המנכ"ל נשים שמטופלות ברווחה מושפלות וחוטפות מכות. ואתם מתעסקים כמה מפעלים יש כמה מפעלים הוקמו, את מי זה מעניין? אני מבקשת לדעת למה לנקרי עדיין בעירייה והנה הסקופ של היום...כבר למעלה מחודש ראש העיר לא בקשר עם אשתו דורית... מאיפה קבלתי את זה? מקור מהימן כמובן שלא אגלה. שיחפש סביבו הוא חושב שכולם אוהבים אותו? כולם מחכים שהוא יעוף, אני מקבלת כל יום הודעות שלא קשורות לנשים אז אני מסננת... אותי מעניין רק נשים שנפגעות... לצערי דורית היא הנפגעת העיקרית בעלה ראש העיר מפיל אותה מידי יום, מידי שעה... ואני מצטערת שאני כותבת את זה לדורית, באמת שלא מגיע לה בעל כזה... ואני מבינה אותך, אומנם עוד מספר ימים את יוצאת לחופשה מבית ספר ... תהיי חזקה... תתמקדי בארבעת הילדים הם חשובים ממנו".

י. ב- 06/07/2013 פורסם הסטטוס הבא:

"שבת שלום לקחתי לי את הזמן...אני מעלה פה שאלה ואני בטוחה שיש עדיין נשים בעירייה עם משהיא (כך במקור – י.פ.) ששם משפחתה מתחיל באות ז'. הוריה עברו לנהרייה והיא עברה לעבוד בחולון. המעבר נבע מכך שראש העיר הטריד אותה והיא בעוצמתה (כך במקור – י.פ.) העדיפה לעזוב את העבודה ולא ליפול ברשתו. אביה ששמע על כל המקרים האחרים סיפר שגם הוא עבר תקופה כזו... אם ישנה משהי שיודעת ששמעה אני ממתינה לדווח בפנימי...תודה. בסוף תקום משהי אמיצה ותתלונן ואחריה המבול".

עד כאן עשרת הפרסומים נשוא התביעה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

הקורא הסביר המעיין בפרסומים, למד מהם כי התובע ניצל מרותו כראש עיר כדי להטריד נשים בעיריה ולקיים עמן רומנים מחוץ לנישואין עליהן התחרטו אותן נשים; כי הטריד ילדה; וכי מסר גרסה כוזבת ביחס לנסיבות הירי בו כדי להסתיר הנסיבות האמיתיות הקשורות, לפי הנרמז בפרסום הראשון, לרומן נוסף שקיים עם ערביה נוצריה. כפי שצינתי, אין קושי להשיב בחיוב על התקיימות הגדרת "לשון הרע" בחלופות ס"ק (1) (2) ו (3) לסעי' 1 בחוק.

9. מכאן אעבור לסקירת גרסאות העדים (למעט מר גל ומר זייד, שעדותם התייחסה לתביעה שכנגד, ואתייחס אליה בהמשך, במסגרת התייחסותי לאותה תביעה). חלק מהערותי תשולבנה בסקירה.

10. במה שקשור לעדות התובע: מעבר להכחשת כל המיוחס לו באותם פרסומים, ולהדגשת עוצמת הפגיעה הניכרת שנגרמה לו ולמשפחתו כתולדת הפרסומים (עניין המקובל עלי, והנו הגיוני לגופו לאור תוכן הפרסומים) - לא היו לעדות התובע עצמו או לחקירתו, תרומה ראייתית של ממש לבירור המחלוקת העובדתית בשאלת זהות המפרסם. לגרסת התביעה, ענין זה נלמד באופן מקרי, בנסיבות שתפורטנה להלן. לפי הנטען בתביעה, נחשפה זהותו של הנתבע בתורת מי שעומד לאשורה מאחורי אותו פרופיל משתמש בדוי בפייסבוק "Hadas Bator" בשל טעות רגעית של הנתבע, פרי חוסר תשומת לב שלו שחשפה אותו. ומעשה שהיה כך היה:

בפוסט נוסף שהעלתה אותה "Hadas Bator" לקבוצת ה"במה הפתוחה" ב 9.7.13 – התייחסה היא התייחסות בוטה לתמונה של גב' רימה קגן שצולמה במסגרת הפגנה, בתקופת המחאה החברתית. ההתייחסות גררה תגובות הן של הגב' קגן והן של מר שמעון קקון, מנהל הקבוצה. מר קקון דרש מר Hadas Bator למחוק את התמונה שצורפה לפוסט של הדס, שאם לא תעשה כן בעצמה, יעשה זאת הוא. לגרסת התביעה, ענה הנתבע לדרישה זו של מר קקון, אך עשה זאת מתוך טעות רגעית שהיא שחשפה אותו: הוא הגיב לא באמצעות הפרופיל הבדוי של "Hadas Bator", כפי שעשה עד כה, אלא משם המשתמש הפרטי האמיתי שלו בפייסבוק; היינו מחשבונו, תחת שם המשתמש שלו, Yosi Hadad. התגובה נשלחה באמצעות מכשיר טלפון נייד. אלא שהתגובה נוסחה בשפתה וסגנונה של אותה הדס ובלשון נקבה, בתורת תגובה שלה כביכול, לדרישת מר קקון באותו שרשור, להוריד את התמונה שצירפה לסטטוס האחרון שלה. הפוסט וחלופי התגובות הנ"ל פורסמו בפרק זמן קצר שהחל מ 15:05 ועד 15:38. כך, להילוכה של התביעה, ברגע אחד של חוסר שימת לב, נחשף הנתבע בתורת מי שלאשורה עומד מאחורי שם המשתמש הבדוי "Hadas Bator", ומי שפרסם פרסומי הדיבה שצוטטו לעיל, מהלך כמעט 3 חודש, תחת אותו סטטוס בקבוצת הפייסבוק של "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו". ציינתי הדברים כעת בקצרה, והדברים יתבהרו לעת סקירת גרסתם של הגב' קגן, ודובר העיריה מר שרון דהן.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

יוער: כפי שהומחש בראיות עדי התביעה ואף בעדותו של מר קקון, מעט לאחר שפורסמה התגובה של "הדס" תחת שם המשתמש של הנתבע, נמחק הפוסט מקבוצת הבמה הפתוחה בפייסבוק (אך נותר בדף הפייסבוק של אותה HADAS BATOR, כאשר הפוסט הודפס גם משם וגם מאתר הבמה הפתוחה, והוגש לתיק המוצגים). שני אנשים יכולים היו למחוק הפוסט בבמה הפתוחה: מי שפרסם אותו - אותה הדס בת אור, ומנהל הקבוצה מר קקון. מר קקון העיד כי לא מחק כל הפוסט, אלא רק אותה תמונה שדרש מהדס למחוק בתגובתו לפוסט שלה; ולאחר שעשה כן, היא זו שהסירה את הפוסט, אך הותירה אותו בדף הפייסבוק שלה: עמ' 40 לפרוטוקול, למעלה. כמו כן לאחר אותו פוסט מ 9.7.13, נדס קולה של אותה "הדס" והיא חדלה מלפרסם. התובע מפנה לכך כי נשלח לנתבע מכתב התראה (צורף). המכתב לא נענה, ולכן הוגשה תביעה זו.

11. גרסת העדה, גב' רימה קגן:

א. גב' קגן הינה עובדת של עיריית עכו. היא מתומכיו של התובע, ולראיה - העידה כי היתה פעילה 3 פעמים במטה ראש העיר, בשלוש מערכות בחירות (עמ' 26 שו' 4).

ב. בקיץ 2011 (בתקופה בה לא עבדה בעיריית עכו) נסעה העדה לבלות בתל אביב עם ידיד, כאשר אותה עת התנהלה מחאת האוהלים (הידועה גם בשמה "המחאה החברתית"). בפתח אחד האוהלים שהיו בשדרה, הוצב שלט שמשך את תשומת לבו; על השלט היה כתוב: "אין לי גרוש על המנוש". השלט הצחיק אותה, ולכן ביקשה מידידה לצלם אותה על רקע האוהל עם אותו השלט. כאשר חזרה לביתה, העלתה את התמונה שצולמה לעמוד הפייסבוק שלה.

ג. שנתיים לאחר מכן – במהלך תקופת הבחירות למועצה ולראשות העיר עכו – היא, כמו רבים אחרים בעיר עכו, שמעה על דף פייסבוק שנקרא "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו". לדבריה רבים מתושבי עכו צפו בדף מדי יום, הגיבו על הנאמר בו, שיתפו אחרים במה שנכתב ואף כתבו פוסטים בעצמם. כל מי שקרא את הדף הנ"ל ידע כי הוא מנוהל על ידי מר שמעון קקון.

ד. בהמשך, גילתה הגב' קגן כי תמונתה מקיץ 2011 על רקע השלט הנזכר לעיל, פורסמה במסגרת פוסט מ 9.7.13 שהועלה בדף הפייסבוק "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו" על ידי HADAS BATOR וכלל את המלל הבא, בהתייחס לתמונה:

"ברגע זה קבלתי תמונה מעניינת שמראה על חוסר מוסר, אני מתחילה להאמין שהדבר מושרש שם מן היסוד. אני כעת מבינה שיש יחסי מרות ובית בושת בעירייה זו מחמאה למספר נשים בתוך הבניין, אבל בכל זאת אני לא אכלול את כולן, אני מכירה מספר נשים מכובדות שסולדות מדברים כאלה. תתרשמו מן התמונה 'אין לי גרוש על המנוש'".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

הערה שלי – י.פ.: פרופיל המשתמש של הנתבע שלח "לייק" לפוסט האמור. אלא שהנתבע התכחש בחקירתו שהוא זה ששלח אותו "לייק" (עמ' 37 למעלה). כלומר לשיטתו מי שפרץ לחשבון המשתמש שלו בפייסבוק עשה כן – ראה בהמשך.

ה. מנהל הדף, מר שמעון קקון, הגיב לפוסט כדלקמן: "הדס בטור... זו תמונה שמוציאה דבר מהקשרו... אודה לך אם תסירי את התמונה מהבמה הפתוחה זה לא מוסיף כבוד לנשים שכן מכבדות את עצמן... תודה". גב' קקון מציינת כי גם היא ראתה באותו זמן את הפוסט בו מדובר, והגיבה עליו. לא זו אף זו, לטענתה היה ברור לה כי מדובר במתחזה (היא אף ציינה זאת במסגרת תגובתה על הפוסט), אולם היא לא ידעה במי מדובר. לאחר שמר קקון הגיב בשנית וביקש מהדס להוריד את התגובה שלה, ואף ציין כי "אם זה לא יעשה בדקות הקרובות, אעשה זאת בעצמי". גב' קקון המתינה מול המסך על מנת לראות מה יהיה. מדובר כזכור על 9.7.13.

ו. לאחר 10 דקות הועלתה תגובה לתגובתו של מר קקון שלכאורה נכתבה על ידי הדס בת אור, אולם הועלתה מפרופיל הפייסבוק של הנתבע, מר יוסי חדד עם תמונתו מפרופיל המשתמש שלו. ההודעה נשלחה ממכשיר נייד, כאמור בה עצמה בחיווי אוטומטי. להלן תוכן התגובה:

"אני לא מסירה ואני מגנה כל שימוש באיבר המין הנשי, מי שהיא פעם אמרה שאיבר המין הנשי הוא משאב. אני מגנה בכל תוקף שימוש באיבר המין הנשי. וזו חוצפה להגיד שאני יורדת נמוך אותה גברת רימה כגן, כפי שהיא מצטיירת, היא זו שירדה נמוך מאד חבל"

לאותה תגובה אתייחס להלן בכינוי ה"פוסט המסגיר" או "התגובה המסגירה".

ז. הגב' קקון מציינת כי קבלה הודעה (NOTIFICATION) לתיבת הדואר האלקטרוני שלה, כפי שהיה נהוג כעניין אוטומטי בפייסבוק כאשר נכתבת תגובה בדף או קבוצה בהם חברה העדה. מדובר בדיוור יידוע אופציונלי למייל של חבר בקבוצה, המעביר את תוכן הפרסום החדש בקבוצה. אותו חבר יכול היה לבקש להוריד את אופציית הדיוור האוטומטי למייל שלו; אך העדה הבהירה לא ביטלה אופציה זו (עמ' 29). במהלך עדותה פתחה העדה באמצעות מחשב נייד את תיבת הדואר האלקטרוני שלה, והציגה את אותה הודעה שהתקבלה ב 9.7.13, ומלמדת על פרסום אותו פוסט מסגיר בקבוצת הבמה הפתוחה, וכי המפרסם הוא המשתמש יוסי חדד – כנזכר באותו מייל מיידע הנשלח אוטומטית. לחיצה על תמונת הפרופיל של המשתמש – המפרסם באותה הודעת יידוע מעבירה לפייסבוק, ועם הכנסת שם וסיסמה אמורים להגיע לדף חשבון המשתמש בפייסבוק, ממנו נשלח הפוסט שנשלח באותה הודעת דואר מיידעת לחברי הקבוצה. במקרה זה כפי שהודגם בישיבה, לחיצה על אותה הודעת דואר (לאחר לחיצה על תמונת המשתמש, והכנסת שם וסיסמת המשתמש של העדה כאמור), העבירה לדף הפייסבוק של הנתבע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

יוער: הנתבע אישר בישיבה כי הדף הנעבר, כפי שנחזה אף ממראיתו, הנו אכן דף המשתמש שלו בפייסבוק (עמ' 22 שו' 5). צלום דפי המסך כפי שהוצגו באותה ישיבה צורפו בהודעה נפרדת, מ 7.2.16.

ח. הערה שלי – י.פ.: במהלך שמיעת הראיות, ביקש הנתבע להמחיש כי ניתן לזייף זהות תיבת הדואר ממנה נשלחת הודעה (ראה להלן גם בהמשך). אולם מדובר במאטריה שהנה אמנם "שכנה רעיונית", אך עדיין - מאטריה אחרת. אותה הודעת מייל שקבלה הגב' קגן לתיבת הדואר האלקטרוני שלה, לא נשלחה לכאורה מתיבת דואר אלקטרוני של הנתבע (כפי שביקש הנתבע להמחיש שניתן לשלוח מייל המזייף כתובת תיבת הדואר האלקטרוני ממנה יצא כביכול, וכך לטפול על אדם תמים משלוח מייל שלא שלח); אלא נחזה שנשלחה אכן מפייסבוק. מדובר בהודעת יידוע הנשלחת כשגרה אוטומטית על ידי פייסבוק לתיבות הדואר האלקטרוני של חברים בקבוצה או דף מסוימים בפייסבוק, כל אימת שמתפרסם שם פוסט, ומציינת גם זהות מפרסם הפוסט באותו דף או קבוצה; כאשר לחיצה על אותו שם או תמונת משתמש בהודעת המייל מיידעת (המשמשת גם כלינק) תעביר לדף המשתמש בפייסבוק של המפרסם, לאחר שמקבל ההודעה גם הכניס את שם המשתמש והסיסמא של עצמו בפייסבוק. אין זאת אומרת שלא ניתן לפרוץ לפרופיל המשתמש של פלוני בפייסבוק, ולשלוח ממנו הודעות. במצב דברים זה ההודעות נשלחות אמנם מפרופיל המשתמש של פלוני בפייסבוק, אך לא על ידיו או בידעתו. וממילא במצב דברים זה תשלחנה הודעות יידוע על ידי פייסבוק, משל הקורבן הוא ששלח ההודעה. בענין זה הגישו הצדדים חוות דעת מטעמם (ראה להלן).

הנתבע כאמור העלה גם תזה חלופית אחרת – שמאן דהו נטל הפלאפון שלו שהיה זמין לשימוש חופשי במטה הבחירות של סיעתו, ושלח מאפליקציית הפייסבוק הלא מוגנת שלו שם את אותה תגובה "מסגירה" (התגובה כאמור נשלחה ממכשיר נייד, כמופיע בה עצמה).

ט. הגב' קגן מציינת כי תוך דקות נמחק הפוסט מדף "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו", ומאותו יום ואילך איש לא חזר להשתמש בשם המשתמש של הדס בת אור.

י. היא מבהירה כי יוסי חדד לא פגש אותה מעולם, לא הכיר ולא מכיר אותה; על כן, לאמירה אודות אמות המוסר שלה או של עובדות עירייה אחרות – לא היה כל מקום.

י"א. הערה שלי – י.פ.: התובע צירף צלום הפוסטים הדיבתיים, ואף התגובה הנ"ל, שנשלחה תחת שם המשתמש של הנתבע לקבוצת "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו". עיין נספחים א' ו ב' להודעת צירוף הנספחים לתצהיר התובע (הודעה מיום 20.1.16). מדובר במה שהוצג אף במהלך הראיות בבחינת הראיה הטובה ביותר, והדפים המודפסים (בין של הפוסטים, בין של תיבת המייל של הגב' קגן, ויתר צילומי המסכים למיניהם, נועדו לשמש כראיית עזר משנית, אם כי נדרשת).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

12. גרסת העד, מר שרון דהאן:

א. העד הוא דובר עיריית עכו ולדבריו מעורה ברשת אמצעי התקשורת של העיר, לאור תפקידו, ואף כתושב העיר.

ב. במהלך תקופת הבחירות למועצה ולראשות העיר עכו, כמו רבים אחרים בעיר עכו, שמע גם העד על דף פייסבוק שנקרא "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו". בדומה לגב' קגן טוען גם מר דהאן כי רבים מתושבי עכו צפו בדף מדי יום, הגיבו על הנאמר בו, שיתפו אחרים במה שנכתב ואף כתבו פוסטים בעצמם; כמו כן, כל מי שקרא את הדף הנ"ל ידע כי הוא מנוהל על ידי מר שמעון קקון.

ג. רבים מן הכותבים באותו דף, היו אנשים שכתבו בשם בדוי. העד הסיק זאת, בין היתר, משום שאותם אנשים לא היו מוכרים לאיש בשמם. לפני הבחירות – הם לא היו קיימים, ואחרי הבחירות – הם נעלמו. אחד מאותם אנשים אשר כתבו בשם בדוי, היה משתמש שקרא לעצמו "Hadas Bator". העד מציין כי בהסתמך על ידיעתו האישית וכן על מה שהוא עצמו קרא (כמו כל מי שהתעניין בדף הפייסבוק המדובר), הוא יודע כי המשתמש הנדון האשים בכתביו את התובע, האשמות חמורות ביותר.

ד. יום אחד ראה העד שהועלה על ידי HADAS BATOR פוסט בדף הפייסבוק של "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו"; במסגרתו תמונתה של תושבת העיר גב' רימה קגן (עמה יש לו היכרות אישית) מחזיקה שלט שכתוב עליו "אין לי גרוש על המנוש". שרון מציין כי עת צולמה התמונה, גב' רימה קגן לא הייתה עובדת של עיריית עכו. שרון מציין גם הוא את המלל בפוסט שציטטתי בסעי' 11(ד), ואת תגובתו של מר שמעון קקון שדרש מהדס להסיר את התמונה שהנה הוצאת דבר מהקשרו.

ה. לדברי העד, הוא ראה את התגובה של מר קקון בזמן אמת, עת הופיעה היא בדף. הואיל והוא רצה לראות האם הפוסט יוסר או לא, הוא נשאר מול הדף. כמו כן, הוא ראה בזמן אמת את תגובתה של רימה קגן על הפוסט.

ו. לאחר 9 דקות, הועלתה תגובה לתגובתו של מר קקון שלכאורה נכתבה על ידי הדס בת אור, אולם הועלתה מפרופיל הפייסבוק של מר יוסי חדד. מדובר באותה תגובה מסגירה שזו כאמור לשונה - "אני לא מסירה ואני מגנה כל שימוש באיבר המין הנשי, מי שהיא פעם אמרה שאיבר המין הנשי הוא משאב. אני מגנה בכל תוקף שימוש באיבר המין הנשי. וזו חוצפה להגיד שאני יורדת נמוך. אותה גברת רימה כגן, כפי שהיא מצטיירת, היא זו שירדה נמוך. חבל..."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ז. מר דהאן ראה גם את התגובה המסגירה, online, ברגע שהועלתה, ונדהם כמו כל מי שראה את ההתכתבות: במשך למעלה משלושה חודשים נוהלה התכתבות משם המשתמש "Hadas bator", שם של אישה שאינה מזוהה בעיר עכו, ואיש אינו יודע בוודאות מי היא, והנה התברר כי המדובר לא באישה אלא בנתבע, אשר היה פעיל מרכזי בסיעה המתחרה לזו של ראש העיר.

ח. מיד לאחר שצפה בתגובה לעיל, התקשר העד לשמעון קקון, ביקש ממנו להסתכל בדף "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו" וציין בפניו כי יש שם תגובה של יוסי חדד, לכאורה בשם משתמש הדס בת אור. כמה דקות לאחר השיחה הטלפונית עם שמעון קקון, הפוסט הוסר; לעד היה ברור כי רק שמעון קקון כמנהל האתר, או לחילופין מי שכתב את הפוסט, יכולים למחוק אותו. בהתבסס על כך, הסיק שישנן שתי חלופות אפשריות: או שיוסי חדד בעצמו מחק את הפוסט מכיוון ששמעון קקון התקשר אליו, או ששמעון קקון מחק את הפוסט בעצמו.

ט. העד ציין כי הנתבע, תבע אותו בתביעת דיבה אשר עדיין מתנהלת; אולם לעובדה זו אין כל קשר לפרטים שמסר אודות האירוע דן.

הערה שלי – י.פ.: הנתבע צירף לסיכומיו את פסה"ד שניתן בינתיים באותה תביעה, בה הומרה בהמשך זהותו של הנתבע בעיריית עכו, שבאה בנעליו (מכוח חסינות עובד הציבור). התביעה התקבלה, אולם מדובר בפרשה שונה מזו בה מדובר כאן. אין לה רלוונטיות לענייננו, למעט המחשת מערכת היחסים העכורה והמתוחה בין הכוחות הפוליטיים הנצים בעכו, בפרט בתקופת הבחירות; עניין שעליו ניתן היה לעמוד ממילא אף כאן: ראה למשל דברי הגב' קגן שהתייחס לאותה תקופה במלים "נוהל פה קרב" – עמ' 24 שו' 13; ותיאורו של מר פדידה בעמ' 30 שו' 16-26 (האחרון היה ראש הסיעה בה היה הנתבע מס' 2; הוא ייחס לתובע חימום מערכת הבחירות על ידי טפילת אשמה על יריביו הפוליטיים כאילו הם מנסים להשתלט על העיר באופן לא דמוקרטי, מתוך ניצול פוליטי של אותו אירוע פלילי קשה בו נורה, כמה חודשים לפני הבחירות).

מכל מקום, אף לא ניתן היתר לצירוף אותו פס"ד; ואף לו ניתן, כאמור, אין לו רלוונטיות לתביעה זו. למותר לציין כי במקרה פלוני יכול הנתבע לזכות בתביעת לשון הרע שהגיש כנגד התובע או כנגד דובר העירייה, ובמקרה אחר – להפסיד בתביעה המוגשת נגדו בגין פרסומים שלו עצמו.

13. גרסת העד, מר שלמה פדידה:

א. במועדים הרלוונטיים לתובענה היה מר שלמה פדידה מועמד מס' 1 בסיעה "להעיר את העיר", שהתחרתה בבחירות לעיריית עכו במועדים הרלבנטיים לתובענה זו. מדובר בסיעה יריבה לזו של התובע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ב. הנתבע כאמור היה מס' 2 ברשימה של אותה סיעה; אולם היכרותם של הנתבע ומר פדידה הינה ארוכת שנים, עוד מימי ילדות. העד מציין כי הנתבע הינה אדם משכמו ומעלה, איש חינוך, בעל מוסר וערכים וכי אין לו כל ספק כי התביעה הקנטרנית (כך לדבריו) שהוגשה כנגדו כאן – הינה מופרכת ואף אבסורדית מיסודה, כאשר לנתבע אין כל קשר לזיוף ולפרסומים הנטענים בכתב התביעה.

ג. העד טוען כי לא מן הנמנע כי הטלפון הנייד של הנתבע נלקח במטה הבחירות, לצורך שימוש לרעה בשם המשתמש הפרטי שלו בפייסבוק, וכתובת התגובה הנטענת, תוך כניסה לאפליקצית פייסבוק של התובע בטלפון הנייד, שאינה מצריכה כניסה באמצעות סיסמא. כל זאת שעה שהתובע שהה במטה הבחירות, שהינו עמוס אנשים וקהל רב של אנשים יוצא ונכנס אליו, ומבלי שהתובע ישם לב לכך. לא זו אף זו, גם לו עצמו נגנב הטלפון הנייד שלו מאותו מטה הבחירות באחד מימי תקופת הבחירות, ואולם במקרה זה הטלפון הנייד לא הוחזר לו ועל כן ביקש לנתק את הקו ב- 12/05/2013. העד והנתבע היו מניחים את הטלפונים הניידים שלהם על השולחן במטה הבחירות, כאשר הרבה פעילים במטה חייגו מהטלפונים הללו והשתמשו בהם לצורכי המטה.

ד. בטרם בחירתו לחבר במועצת העיר, ניהל העד עסק של מחשבים במסגרתו נמכרו, בין היתר, מחשבים וציוד היקפי. לדברי שלמה, יום אחד בשנת 2008 פנה אליו בכיר בעירייה שהזמין מחשב בעלות יקרה, ומי שהגיע לקחת את המחשב היה אלברט לוי, עורך הפורטל האינטרנטי "עכונט", שם פורסמה הידיעה על התביעה דנא. אותו בכיר בעירייה ביקש להוציא בתחילה חשבונית עבור "ברכת ישראל" (מוסד שמתוחזק וממומן ע"י העירייה) ולבסוף החשבונית הוצאה עבור חברת "התאמה" שמימנה עבור העירייה את המחשב לאלברט לוי, הבעלים ועורך "עכונט" (האמור בפסקה זו ובפסקה הבאה עניינם למעשה בתביעה שכנגד, ונועדו לקשור את "עכונט" לעיריה, מבחינת הזיקה – **הערה שלי י.פ.**)

ה. הפורטל "עכונט" נתמך ע"י העיריה ומשמש כשופרה של העירייה, ואין זו הפתעה שדווקא במסגרתו פורסמו דברי הכזב כנגד הנתבע, שאינם אלא ניסיון מכוון לפגוע בשמו וביושרו ברבים, ובסיכויי הסיעה להיבחר כפי שארע בפועל – כך לדברי העד. בהקשר זה טען העד כי בבחירות הקודמות זכתה סיעתו בשני מנדטים בדיוק כמו בבחירות האחרונות, כאשר בבחירות האחרונות ולפי סקרים שבוצעו סיעתו הייתה אמורה לקבל הרבה יותר משני מנדטים ואף לנצח בבחירות לראשות העיר (כתימוכין לדברי הנתבע כי המזימה להכפישו באמצעות הגשת תביעה זו ופרסום תוכנה ברבים כדי לפגוע בסיכויי סיעתו בבחירות – עלתה יפה).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

14. גרסת הנתבע והתובע שכנגד, מר יוסי חדד:

א. הנתבע מציין כי הוא משמש כמנהל טכנולוגי בבית ספר אורט קריית מוצקין. במועדים הרלוונטיים לתובענה, היה מועמד מס' 2 ברשימת הסיעה המתחרה בזו של התובע, סיעת "להעיר את העיר" בראשות מר שלמה פדידה.

ב. מהלך 10 שנים עד אוגוסט 2013, עבד הנתבע כעיתונאי במקומון "צפון 1", שם ביקר לא אחת את התנהלות העירייה והתנהלות התובע כראש העיר, בפרט בתחום הספורט. פרסומים אלה שלו כעיתונאי קנו לו אויבים רבים, לרבות התובע, המנסים להתנכל לו.

ג. לנתבע לא היה שום קשר לפרסומים שבוצעו באמצעות שם ופרופיל המשתמש "Hadas Bator". תביעה זו וכל הנטען בה, אינו אלא עלילה שניסו לטפול עליו במסגרת המאבק הפוליטי, כדי להכפיש את שמו ולפגוע בסיכויי הסיעה המתחרה בה היה מועמד, לזכות בבחירות. אף עלה בידי התובע להשיג מבוקשו, שכן, כאמור בתביעה שכנגד, ההכפשות עשו את שלהן ותרמו להצלחת סיעת התובע שניצחה בבחירות והוא נבחר לראשות העיר.

ד. הנתבע מעולם לא פרסם הפרסומים הנטענים בכתב התביעה, ומעולם לא עשה שימוש בפרופיל בדוי "Hadas Bator". הוא למד על הטענות נגדו רק באמצעות כתב התביעה. המסקנה היחידה הנה שמי שעומד מאחורי הפרסומים, פרץ לחשבון המשתמש של הנתבע בפייסבוק או לחלופין השתמש לרעה בטלפון הנייד של הנתבע וכתב משם את התגובה הנטענת מאפליקציית פייסבוק של הנתבע בפלאפון. הכל במטרה לקשר בין הנתבע לבין שם המשתמש "Hadas Bator", ולייחס לו כביכול אחריות לפרסומים שתחת אותו שם משתמש ולהראות שמדובר בפרופיל מזויף.

ה. התובע, לאורך הליך הבחירות וגם לאחריו, כאשר נבחר הנתבע לחבר מועצה, רדף את הנתבע, התנכל לו וניסה להכפיש את שמו, אם בדרך של הגשת תלונות במשטרה בדבר איום על חיי התובע כביכול ומעורבות בירי שבוצע בתובע, הוצאת צו חיפוש כנגד הנתבע, הכפשת שמו וניסיון לגרום לפיטוריו מרשת אורט בעילה של ניגוד עניינים, ועד לגרימת פיטוריו ממועצת העיר לאחר הבחירות בהן זכתה סיעתו של הנתבע ב-2 מנדטים (למעשה הנתבע התפטר, כפי שהובהר לעת חקירתו – י.פ.).

ו. חמישה חודשים לערך לפני עריכת תצהירו (התצהיר מאוקטובר 2014), התבקש הנתבע להגיע למשטרה לחקירה, לאחר שהוגשה נגדו תלונה ע"י דובר העירייה מר שרון דהאן. התלונה נגעה לשליחת איום כביכול מן המייל של הנתבע למייל של מר דהאן, בו נכתב כביכול ע"י הנתבע שהכדור שהיה מיועד לתובע, היה צריך להיות מיועד למר דהאן. שוב, מדובר על עלילה שכן הנתבע לא שלח המייל.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

קצין החקירות ביקש להיכנס למייל של הנתבע על מנת לבדוק האם נשלח אותו איום מן המייל של הנתבע למר דהאן, אולם לא איתר דבר. מכל מקום, בהמשך התברר לנתבע שיש אפליקציה באמצעותה ניתן בקלות לזייף מיילים במובן זה שנשלחות באמצעות הודעות שונות שכביכול נשלחות מכתובת מייל קיימת, למרות שלא נשלחו ממנה בפועל. כך טוען הנתבע שאירע גם ביחס לאותו מייל.

הערה שלי – י.פ.: כאמור, במהלך שמיעת הראיות, ביקש הנתבע להמחיש דרך פעולתה של אותה אפליקציה לזיוף הודעות (ליתר דיוק: זיוף כתובת המייל ממנה נשלחה ההודעה, על ידי מי שלאשורה אינו בעל התיבה). אלא שאין לדבר רלוונטיות ישירה לתביעה הנדונה כעת. ראשית, התביעה כאן אינה נוגעת לאותו מייל איום שהגיע למייל של מר דהאן. שנית, גם אם מקובל עלי שניתן לזייף כתובת מייל ממנה נשלחת הודעה, על מנת לפגוע בבעל התיבה כמי שכביכול שלח ההודעה על לא עוול בכפו, הרי כפי שכבר ציינתי, מה שנדון בענייננו אינו זיוף מעין זה של זהות שולח מייל, אלא טענה אחרת: טענה שמאן דהוא פרץ לחשבון המשתמש של הנתבע בפייסבוק ומשם שלח את אותה הודעת תגובה כביכול בשם הדס בת אור, כדי לקשור בין הנתבע לבין אותו מפרסם שפרסם פרסומי הדיבה נשוא התביעה; או לחלופין, שיד זדונית נטלה הפלאפון של הנתבע שהיה פתוח לשימוש חופשי במטה הבחירות ומשם שלח את אותה תגובה לתגובה של מר שמעון קקון (הדרישה להוריד את הפוסט הפוגעני) באמצעות חשבון המשתמש של הנתבע באפליקציית הפייסבוק. חלופה אחרונה זו התאפשרה לכאורה, כך הילוכה של טענה, לאור העובדה שבפלאפון של הנתבע לא הייתה אפליקציית הפייסבוק מוגנת בסיסמא. אם אכן אירע אחד משני תרחישים אלה להם טוען הנתבע, הרי בכל אחד מהם **ממילא** היה נשלח מפייסבוק אותו מייל ידוע לתיבת הדואר של הגב' קגן, שכן מבחינת פייסבוק הפרסום נעשה מחשבונו של הנתבע (שלטענתו – נפרץ). לכן אין צורך וטעם להתעכב על האפשרות לזייף כתובת תיבת דוא"ל של שולח מייל (ראה גם בהמשך).

ז. הנתבע מדגיש כי יש לא מעט אנשים שיש להם אינטרס מובהק לפרסם את הפרסומים נשוא התביעה באמצעות זהות בדויה. לראיה דוגמאות לפוסטים שפורסמו בפייסבוק אודות התובע, אותם צירף הנתבע כנספח ב' לתצהירו (גם בלי אותן דוגמאות ברור שהטענה כי הנתבע אינו היריב הפוליטי היחיד של התובע הנה טענה נכונה – **הערה שלי י.פ.**). מכל מקום, הנתבע מבקש לבאר כי פרשת המייל המזויף שכביכול נשלח בשמו למר דהאן ולא היא, מלמדת על כך שנעשה ניסיון להתנכל לו באמצעים טכנולוגיים, תוך ניסיון לטפול עליו אחריות לפרסומים שלא הוא מפרסם.

ח. הנתבע מבאר כי מפוסטים שנכתבו ע"י מנהל הקבוצה "הבמה הפתוחה לבחירות בעכו", אותה קבוצה בה פורסמו הפוסטים הנזכרים בתובענה, עולה כי מי שעמד מאחורי אותם פוסטים הנה אכן אישה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

שכן, ב- 26/04/13 כתב מר קקון בקבוצה שלכל מי שחשב כמוהו שהחברה הדס בת אור היא דמות פיקטיבית "אז שתדעו היא בהגינות יצרה איתי קשר טלפוני, שוחחנו ואני מכבד את רצונה ואת דעתה להישאר אנונימית בשלב זה – רצונו של אדם כבודו..." כמו כן באותו יום הגיב מר קקון לאחד המגיבים וציין "אתמול שוחחתי עם הדס בפרטי והיא הבטיחה שהיא תצור איתי קשר טלפוני... וכך היה, הדס התקשרה אליי היום כפי שהבטיחה ואכן שוחחנו. אין לי ספק שהדס תצור קשר טלפוני בהמשך... לי היה חשוב שלא מדובר באדם אנונימי המסתתר מאחורי זהות אחרת... מאחר והבטחתי לה שיש על מי לסמוך שלא אחשוף פרטים עליה, תנוח דעתך שהדס פועלת ממניע טהור ולא פוליטי לפחות בשלב זה... מכל מקום היא נשמעת רצינית, אכפתית ועם תודעה עמוקה שאכפת לה מה קורה בעירנו עכשיו..." אותם פוסטים של מר קקון צורפו כנספחים ג' לתצהיר הנתבע (עם זאת הודה כאמור מר קקון בתגובותיו הכתובות דאז לשאלות שנשאל כי לא יוכל לזהות את הדס ברחוב, וכי היא מבקשת לשמור על אנונימיות בשלב זה – הערה שלי י.פ.).

ט. לדברי הנתבע, לא נכון שנשלחה הודעה מהדוא"ל של הנתבע למייל של רימה קגן, על כך שהנתבע פרסם את התגובה הנטענת בפייסבוק. כאשר מתפרסמת הודעה בפייסבוק נשלחת למייל הודעה אוטומטית בשם המשתמש בפייסבוק של מי שפרסם אותה ולא מהדוא"ל. כך שלא ייתכן שגב' קגן קיבלה הודעה מהדוא"ל של הנתבע, אלא ההודעה התקבלה לאשורה משם המשתמש של הנתבע בפייסבוק, שכאמור לעיל נפרץ או זויף על ידי מאן דהוא, על מנת להפליל את הנתבע ולהכפישו (כאן למעשה מתפרץ הנתבע לדלת פתוחה. הטענה כאמור אינה שהוא זה ששלח לגב' קגן הודעה למייל שלה, אלא שנשלחה הודעת יידוע מפייסבוק למייל של הגב' קגן, בדבר פרסום תגובה על ידי המשתמש יוסי חדד הוא הנתבע, שלטענת התביעה אכן אחראי לפרסום).

י. הנתבע אינו מכיר את הגב' קגן ומעולם לא פגש אותה. לכן, לא ברור לו הכיצד מייחסים לו כביכול את הפוסטים הנטענים ובין היתר את התמונה של גב' קגן מחזיקה את השלט "אין לי גרוש על המנוש", כאשר אין לנתבע מושג מי היא הגב' קגן.

יא. התובע הגדיל עשות עת הפיץ את דבר הגשת התביעה, לרבות הטענות השקריות המיוחסות בו לנתבע באמצעות התקשורת והעיתונות, הכל במטרה להכפיש את הנתבע ולייחס לו פרסומים שהנתבע לא מעורב בהם וכך לפגוע בסיכויי הסיעה המתחרה להיבחר. התובע פרסם, בין היתר, באמצעות העיתון האינטרנטי "חדשות עכונט" את דבר התובענה כנגד הנתבע, תוך ייחוס חד משמעי של הפרסומים הנטענים באופן אשר חרץ את דינו של הנתבע והציג אותו כזייפן ושקרן. הפרסום באותו עיתון הנו כדלקמן:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

"סוף לתהיות מי עשה בחודשים האחרונים שימוש ברשת הפייסבוק בשם המשתמש הבדוי Hadas Bator כפי להכפיש את ראש העיר עכו – שמעון לנקרי ולפרסם דברי דיבה כנגדו: היום הוגשה לבימ"ש השלום בחיפה תביעה לפיצוי בסך חצי מיליון ש"ח, בעילת לשון הרע, ממנה עולה כי המדובר ביוסי חדד תושב העיר עכו/נהריה, מורה ומחנך בישראל פעיל מרכזי במטה הבחירות של שלמה פדידה המתמודד לראשות העיר".

הנתבע מציין כי העיתון האינטרנטי "עכונט" הנו שופר של עיריית עכו ונתמך על ידיה, ואין זה מפתיע כי דווקא מר אלברט לוי, כותב אותה כתבה, הצליח לשים יד על כתב התביעה החתום באמצעות התובע או מי מטעמו בעיריית עכו, כאשר עיתונאים אחרים לא הצליחו להשיג כתב התביעה. הנתבע מצרף פרסומים אוהדים מהאתר עכונט, המלמדים לשיטתו על כך שהאתר מזוהה עם העירייה ומהווה שופר שלה.

יב. פרסום נוסף נעשה בעיתון האינטרנטי "News1" ופרסום נוסף בעיתון "ידיעות עכו". כל הפרסומים הנ"ל (שצורפו כנספחים ו') הנם למעשה מושא לתביעה שכנגד. התביעה הנ"ל ופרסומה בתקשורת ובעיתונות, גרמו לנתבע לדבריו השפלה ופגיעה בכבודו ובשמו.

עדותו של מר שמעון קקון

15. א. העד, שזומן לעדות על ידי הנתבע, הנו כזכור מנהל קבוצת "הבמה הפתוחה לעכו" בה נעשו הפרסומים. לחלקים מן העדות כבר התייחסתי כאמור. העד ציין כי פתח את הקבוצה כחצי שנה לערך לפני מערכת הבחירות, והיא פועלת עד היום כדי לאפשר במה לתושבי עכו. העד אישר בחקירתו כי אין הוא מכיר את אותה "הדס בת אור". מבחינתו – כל האפשרויות פתוחות. היינו שאכן עומדת מאחורי הפוסט אשה שנפגעה וחשובה לה האג'נדה הספציפית בנושאי נשים, או שמדובר במי שמאחורי שמה או מאחוריה עומד בכלל מישהו אחר. אין לעד ידיעה בנושא היות והוא לא יודע במי מדובר, למרות שכפי שפרסם בבמה הפתוחה, אשה שטענה שהיא אותה "הדס בת אור" אכן התקשרה אל העד, מטלפון חסוי. הם שוחחו פעמיים, טלפונית.

ב. הפרסומים של מר קקון בזמן אמת בבמה הפתוחה בהם דיווח על השיחות עם הדס הוגשו וסומנו 5/6 ו 6/6. העד ציין שם לגבי אחת מן השיחות כי מדובר בשיחה קצרה שהתרשמותו ממנה הנה כי "מדובר באשה (אם אכן) נחושה בדעתה ובהחלט ממוקדת מטרה..." שהתקשרה לעד כדי לידעו שהיא עומדת לתקן פוסט שלה (פוסט בו כנראה פרסמה שהמשטרה ביצעה מעצרים הקשורים לירי בראש העיר, אך התברר לה שהמעצרים לא היו קשורים לכך). מר קקון, באותו דיווח שלו לחברי "הבמה הפתוחה" ביחס לאותה הדס, ציין שהתרשמותו מאותה שיחה שהיא מבקשת לשמור על סוג של אמינות בדיווחים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ג. את דיווחו הנוסף לחברי הקבוצה ביחס לשיחה שקיים עם אותה אשה שטענה שהיא אותה "הדס בת אור" – כבר אזכרתי בסעי' 13(ח) של פסק דין זה. באותו דיווח הוא מציין כי הוא מכבד את רצונה להיוותר אנונימית בשלב זה. ב 26.4.13 השיב לחבר קבוצה שהעיר לו שהשתתפות בכל דיון הגון דורשת שקיפות מלאה, וגם אם שוחחה עמו הדס, תהא אותו חבר האם שמה באמת הדס והאם היא מוכרת למר קקון. העד השיב כי אין לו ספק שהדס תצור קשר טלפוני בהמשך, ולעד היה חשוב שלא מדובר באדם אנונימי המסתתר מאחורי זהות אחרת, הוא הבטיח לה שלא יחשוף עליה פרטים, והיא פועלת ממניע טהור ולא פוליטי. לפחות בשלב זה. היא נשמעת רצינית אכפתית ועם תודעה עמוקה, וכמי שאכפת לה מה קורה בעכו, אך העד לא יוכל לזהותה, היינו אין הוא יודע איך היא נראית (נ/7).

ד. בחקירתו שב מר קקון ואישר כי אין הוא יודע עד היום מי האשה שעמדה מאחורי הקו והציגה עצמה כהדס. אף לא גילה ומקום מגוריה ידועים לו, והיא לא צירפה תמונה לפרופיל המשתמש שלה. עם זאת משיחתו עמה הוא התרשם שזו אותה אשה עמה התכתב בפרטי, לאור פרטים שעלו בשיחה; אך גם כך כפי שיכול להיות שמדובר בדמות אותנטית (בלי קשר לשאלה אם שמה הדס בת אור – י.פ. יכול גם להיות שלא כך, ומישהו "עומד מאחוריה"). במילותיו של העד כאמור – "הכל יכול להיות".

ה. העד אישר כי דרש מהדס להסיר את התמונה שצירפה – אותה תמונה של הגב' קגן שהצטלמה על רקע שלט מהפגנת המחאה ועליו הכיתוב "אין לי גרוש על המנוש". הדס התייחסה בפוסט שלה אליו צירפה התמונה, התייחסות בוטה שהוציאה התמונה מהקשרה (החברתי) במסגרת ההפגנה בה צולמה. משלא נענתה הדס לדרישה הסיר העד את התמונה מקבוצת הבמה הפתוחה. לדבריו, הדס היא זו שהסירה בהמשך את כל הפוסט מן הבמה הפתוחה, אך הוא נותר בדף הפייסבוק שלה.

ו. ב"כ התובע התייחסה בסיכומיה לחוסר דיוק בעדות העד ביחס למועדי השיחות לעומת מועדי השיחות שקיים כביכול עם הדס, כפי שעלה מן הפוסטים שפרסם בזמן אמת. איני מייחס חשיבות לענין זה, וכפי שציין העד יכול ולא דייק לעת חקירתו, ממרחק של שנים, במועדים בהן התקיימו אותן שני שיחות.

16. בשלב מתקדם יחסית של ההליך, נעתרתי לבקשה של התובע שיותר לו להגיש חוו"ד מטעמו, ובהתאמה – הותר אף לנתבע לעשות כן. הצדדים הגיעו בהמשך להסכמה דיונית להגיש אותן חוו"ד מטעמם מבלי שייחקרו עורכיהן (בישיבת 2.5.16). להלן אסקור חווה"ד.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

17. עיקרי חווה"ד של המומחה מטעם התובע, ד"ר אהוד רופא

א. המומחה קיבל מן הגב' קגן את שם המשתמש והסיסמא לתיבת הדואר שלה, ובחן את שרשור ההודעות מה 9.7.13 – אותו שרשור שלשיטת התביעה "הסגיר" את הנתבע בתורת מי שעומד מאחורי ההודעות שפורסמו תחת השם "הדס בת אור".

ב. הדס בת אור הנה כנראה משתמשת פיקטיבית: שכן אין אדם בשם זה בישראל (לא ברור על מה נסמך המומחה לצורך קביעה זו); ופרופיל הפייסבוק של המשתמש שכיהן עצמו כך היה קצר מועד – מ 30.4.13 ועד 9.7.13. תימוכין נוספים הנם שאת דבריה האחרונים בפרופיל הפייסבוק כתבה אותה הדס בת אור בשעה 15:11 ב 9.7.13 (נספח 1 לחווה"ד – מצויינת שעת משלוח ההודעה האחרונה של אותה "הדס").

ג. ב 2013, להבדיל מימינו אנו, מערכת ההודעות של פייסבוק היתה שולחת הודעת יידוע לתיבת הדוא"ל של המשתמש (NOTIFICATION), בדבר כל הודעה נוספת שנרשמה על קיר הפייסבוק שבבעלותו. המומחה מצרף את הודעות היידוע שנשלחו לתיבה של הגב' קגן ביחס להודעות שבאותו שרשור – בהן אותה הודעת תגובה של "הדס" לדרישת מר שמעון קקון להסיר התמונה, בה מגיבה היא בסירוב, אולם התגובה נשלחה משם המשתמש יוסי חדד. סגנון התגובה זהה לשפה ולסגנון של אותה משתמשת "הדס בת אור", ובזיקה לתוכן השרשור בצ'אט.

ד. ביחס לטענת הנתבע שניתן לזייף הודעות דוא"ל (הכוונה כאמור לזיוף זהות התיבה ממנה נשלחת ההודעה – י.פ.): לא ניתן לזייף פרמטרים חד ערכיים שנשלחים אוטומטית ממערכת האתר של חב' פייסבוק. נספח 2 לחווה"ד המומחה הנם הלינקים מאתר חברת פייסבוק, המלמדים שהודעות היידוע נשלחו לתיבת הדואר של גב' קגן מאתר פייסבוק.

ה. בהתייחס לטענת הנתבע שמישהו עשה שימוש לא מורשה בפלאפון שלו: גם אם המשתמש/ת "הדס בת אור" גנבה את המכשיר ועשתה בו שימוש דרך שם המשתמש והסיסמא שבבעלותה בפייסבוק, הרי שלא יכולה היתה לחזור ולעשות שימוש בחשבון הפייסבוק של הנתבע, בלי לדעת את שם המשתמש והסיסמא של הנתבע בפייסבוק. **כדי שתובן כוונת המומחה**: הצ'אט בו מדובר התחיל כאמור בפוסט של הדס עם אותה תמונה מהפגנת האוהלים (שאין לגביה חווי שנשלחה מנייד), המשיך בתגובה של שמעון קקון ובה דרישה מהדס להסיר התמונה, 2 תגובות של רימה קגן, תגובה נוספת של שמעון קקון המופנית לגב' קגן ובה גם דרישה חוזרת המופנית להדס להסיר התמונה, וסירוב של הדס לעשות כן, כאשר אותה תגובת סירוב נשלחה ממכשיר נייד תחת שם המשתמש של הנתבע "Yosi Hadad" (עיין כאמור בנספח ב' לתצהיר התובע – עותק קריא צורף להודעה מ 20.1.16).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני :

המומחה טוען כי גם אם הנתבע יכול היה להיכנס לפרופיל המשתמש האישי שלו בפייסבוק ללא הזנת שם משתמש וסיסמא, כתוצאה מכך שהטלפון הסלולארי שמר עבורו את שם המשתמש באמצעות קובץ "עוגיות" (קובץ קטן המיוחד המיוחד בהסכמה למכשיר המשתמש כדי לשמור על השם והסיסמא), הרי שלאחר כניסה לחשבון הפייסבוק של "הדס בת אור", נמחק קובץ הקוקיז, ולכן לא יכול היה המשתמש הלא מורשה, לחזור לחשבון הפייסבוק של הנתבע, בלא שיזין את שם המשתמש והסיסמא של הנתבע : בהנחה כי שם המשתמש והסיסמא היו ידועים רק לנתבע, הדבר לא היה אפשרי.

הערה שלי – י.פ.: המומחה אינו מתייחס לעובדה שכאשר נשלחה הודעה באותו שרשור ממכשיר נייד – היה נוצר על כך חיווי אוטומטי בצמידות להודעה (לפחות במועדים הרלבנטיים). כך היה כאמור ביחס לתגובה "המסגירה" שנשלחה תחת שם המשתמש של הנתבע בפייסבוק. אלא שההודעה הראשונה של "הדס" באותו צ'אט, שעוררה התגובות, אין לגביה חיווי שנשלחה מן הנייד. כלומר לכאורה בהחלט יתכן, אף סביר, שנשלחה לא מטלפון נייד, גם לא של הנתבע (שאחרת לא ברור מדוע לא יינתן גם לגביה אותו חיווי אוטומטי). מכאן שנחזה שהסברו זה של המומחה מדוע יש לשלול האפשרות שמאן דהו עשה שימוש לא מורשה בפלאפון של הנתבע – שגוי (ההסבר מניח שהן ההודעה הראשונה של הדס והן התגובה המסגירה נשלחו מאותו מכשיר פלאפון, ולכן ברור שמדובר בנתבע ששלח את שתיהן). עם זאת צוינו הדברים לשלימות התמונה, שכן כפי שיחזור, לטעמי יש אכן לשלול תזה זו של הנתבע כאילו עשה מאן דהו שימוש לא מורשה בפלאפון שלו לצורך משלוח התגובה "המסגירה". יש לדחות התזה מטעמים אחרים שבהגיון, לא דווקא טעמי של מומחה התובע.

ו. עם זאת מומחה התובע מתייחס גם לתזה החלופית של הנתבע -שזר פרץ לחשבון הפייסבוק שלו מרחוק. הוא שולל תזה זו, שכן חשבונות הפייסבוק דורשים אימות בדרגת אבטחה מן הגבוהות בעולם, עם 121 פרמטרים שונים, שתכליתם לאתר ולסכל כל נסיון חדירה או זיוף או התחזות לחשבון אחר. אם מתעורר חשד במערכת אבטחת המידע של פייסבוק כי מאן דהו פרץ לחשבון פייסבוק, מתבצעת נעילה אוטומטית של החשבון ונדרשת החלפת סיסמא על ידי אימות סיסמא דרך חשבון המייל או מס' טל' סלולארי. ללא הזנת כתובת דואר אלקטרוני, לרבות מס' הטלפון כחלק מתהליך פתיחת חשבונות הפייסבוק, והזיהוי הוודאי מול המכשיר הסלולארי, לא היתה לפורץ אפשרות לעשות שימוש בשני חשבונות מאותו מכשיר.

ז. ניתן לבקש צו כלפי חב' פייסבוק לחשוף את הנתונים המקושרים לחשבונות הפייסבוק, וכך להגיע לתשובה לא מעורערת.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ח. למראית עין ניתן אכן, כטענת הנתבע, לזייף פרמטרים או נתוני בסיס המשוויכים להודעת דואר אלקטרוני. אך עובדתית, בדיקת נתוני השרת השולח, כתובת ה IP, זהות המייל השולח ופרמטרים הנמצאים ברקע הודעת הדוא"ל מאפשרים לקבוע בקלות אם מדובר בהודעת דוא"ל מזויפת. טענה זו קורסת. למשתמש לא תהא גישה לשרתי הדוא"ל של חברת פייסבוק.

עיקרי חווה"ד של המומחה מטעם הנתבע, מר רן לוינסון

18. יוער כי אף מומחה הנתבע, כמו מומחה התובע, קיבל גישה חופשית (זמנית) לתיבת הדואר האלקטרוני של הגב' קגן, על מנת לשמור על שוויון דיוני בין הצדדים. ענין זה היה מושא להחלטה מפורטת (לה נדרשתי עקב ויכוחים דיוניים, שאפיינו ככלל ההתנהלות בתיק; ואת חלקם לפחות ניתן היה לייתר לדידי, משני העברים).

המומחה מציין כי הרשת החברתית פייסבוק מאגדת כ 1.55 מיליארד משתמשים, והצלחתה הפכה אותה יעד לפעולות זדוניות מצד האקרים, גנבי זהות ומתחזים. מדי יום נפרצים מאות אלפי חשבונות פייסבוק על ידי השגת פרטי הגישה במטרה לגנוב זהויות, ליצירת פרופילים פיקטיביים לצרכי השמחה והונאה.

19.א. דרך אחת לעשות כן הנה PHISHING: הקורבן מקבל דוא"ל שמודיע לו שעליו לפעול במהירות, במסרון מפתה או מלחיץ. למשל שאם לא ייכנס מייד לחשבון הפייסבוק שלו לצורך אימות פרטים או סיסמא – ייחסם החשבון תוך כמה שעות. הודעות כאלה נראות אותנטיות שכן נוספים להם לוגו וסימני זיהוי אחרים לצורך הטעיה. הדוא"ל כולל לינק לשם הסדרת אימות הפרטים (לרוב גם הלינק יכיל את המלה Facebook – למשל FACEBOOK.COM). מרגע שנלחץ הלינק והקורבן הזין את פרטי הגישה לחשבון הפייסבוק, סיפק הוא את הפרטים להאקר המפעיל את האתר המתחזה. מכאן ואילך – יכול ההאקר להיכנס לחשבון המשתמש של הקורבן על ידי שימוש בפרטי הגישה.

ב. דרך נוספת – שימוש בתכנת ריגול קטנה מסוג KEY LOGGER – האוגרת נתוני הקשות המקלדת במחשב, לרבות סיסמאות ושיגורן ליעד המצותת באינטרנט. ברשת יש מאות תוכניות KEY LOGGER – חלקן חנימיות.

אין משתילים את התוכנה אצל הקורבן? אפשרות שכיחה היא לשלוח אליו קובץ תמונה, אליו "הוזרק" הקוד הזדוני של התוכנה, שתישל אצל המשתמש ברגע שיפתח את התמונה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

אפשרות נוספת – אם יש גישה פיסית למחשב הקורבן, ולו לזמן מועט, ניתן לרכוש גרסת התוכנה על התקן זכרון נייד – בד"כ DISK ON KEY, שיקליט את הקשות המקלדת וישמור אותן על התקן הזכרון עד לאיסופו.

ג. דרך שלישית: היות וכיום נדרש אדם לנהל שם משתמש וסיסמא לאתרי אינטרנט מרובים – ברגיל יעשה הוא שימוש חוזר בסיסמא אחת או שתיים. כך שאם נפרץ אחד האתרים בהם השתמש באותה סיסמא, למשל מועדון צרכנות שהאבטחה שלו חזקה פחות, ונגנבה משם אותה סיסמא – ממילא יוכל הפורץ להשתמש בסיסמא כדי לפרוץ גם למערכות אבטחה חזקות כמו בנקים או חברות עתירות אבטחה.

ד. דרך רביעית: גלישה לחשבון הפייסבוק ממחשב ציבורי שהוגדר לשמור הסיסמא באופן אוטומטי ללא ידיעת המשתמש, תחשוף הסיסמא ותאפשר כניסה מחודשת לחשבון בלא ידיעת בעל החשבון.

ה. דרך חמישית: דרך שהיתה רלבנטית עדיין ב 9.7.13 אך בינתיים נחסמה: גלישה ברשת אלחוטית לא מאובטחת, אפשרה באמצעות תוכנת SNIFFER (ניתנת להורדה חינם) לצותת לתנוך הרשת, ואגב כך לאסוף סיסמאות ופרטי גישה לחשבונות פייסבוק. פייסבוק תיקנה מצב זה ב 31.7.13, עת העבירה פעולתה לפרוטוקול מוצפן.

ו. דרך ששית: ניחוש הסיסמא על ידי מי שמכיר הקורבן: שמות ילדים, ימי הולדת וכו'.

ז. דרך שביעית: בקשה לאיפוס סיסמא על ידי מענה ידוע לשאלות אבטחה, שאת התשובה לה מסר הקורבן בעת פתיחת החשבון (שם ביי"ס בו למד, וכו') או בקשה לאיפוס הסיסמא תוך ניצול אחת החולשות במנגנוני אבטחה בפייסבוק, המבוססת על היכרות עם "חברים" של הקורבן בפייסבוק.

ח. דרך שמינית – הנדסה חברתית: שם כולל לטכניקות המנצלות תכונות פסיכולוגיות שעשויות להביא אדם לציית לבקשות הפורץ, וכך לחלץ פרטי הגישה לחשבון.

ט. דרך תשיעית – ניתן להזמין פריצת חשבון פייסבוק מהאקר באינטרנט, או לרכוש שירות כזה מאלפי אתרים מקוונים (צלום מסך של אתר כזה נסרק אל תוך חווה"ד).

באתר "טלגרף" פורסם ב 2011 כי כל יום נפרצים 600,000 חשבונות פייסבוק. החיפוש בגוגל HOW TO HACK FACEBOOK ACCOUNTS הניב 57 מליון תוצאות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני :

1 אכן פייסבוק משקיעה משאבים ניכרים באבטחת חשבונות המשתמשים, אולם זאת דווקא על רקע
2 על רקע כמות הפריצות המוצלחות, שמערכות האבטחה של פייסבוק לא איתרו כפריצות אלא
3 ככניסות לגיטימיות.

4
5 20. מומחה התובע לא ציין על מה נסמכה קביעתו כי בישראל אין אדם בשם הדס בת אור (לרבות מי
6 ששינתה שמה בעקבות נישואין או סיבה אחרת).

7
8 21. לענין זיוף הודעת יידוע - notification - הנשלחת במייל: מומחה התובע קובע כי לא ניתן לזייף
9 פרמטרים הנשלחים בדוא"ל על ידי אתר פייסבוק. קביעה זו שגויה שכן ברשת עשרות אתרים
10 מקוונים, המאפשרים לזייף הודעת דוא"ל, לרבות כאלה של פייסבוק ובכלל זה כתובות IP ופרמטרים
11 "חד ערכיים". מומחה התובע לא הזכיר ולו כתובת IP אחת השייכת לאתר פייסבוק.

12
13 22. ביחס לאפשרות שהפלאפון של הנתבע נגנב על ידי "הדס": מומחה התובע שולל האפשרות שנעשה
14 שימוש לא מורשה בפלאפון של הנתבע לשם משלוח הפוסט "המסגיר" ואולם:

15
16 א. פורטו כאמור מס' דרכים לפרוץ לחשבונות פייסבוק. לא חייבים לפרוץ דווקא מטלפון סלולארי.
17 ב. במידה והסיסמא השמורה במכשיר הסלולר לא מוצפנת, ניתן להגיע אליה על ידי פריקת זיכרון
18 המכשיר או ביצוע גיבוי פשוט של המכשיר למחשב וחילוץ הסיסמא מקובץ הסיסמאות האוטומטיות.
19 ג. מומחה התובע מתייחס לאפשרות שנעשתה גלישה באמצעות תוכנת הדפדפן שבמכשיר הסלולר, אך
20 אפליקציית הפייסבוק היתה זמינה להורדה כבר ב 2012.

21 ד. מומחה התובע מתייחס לתזה כאלו "הדס" גנבה את מכשיר הסלולר של הנתבע, השתמשה בפרופיל
22 שלה עצמה, ואח"כ בפרופיל של הנתבע ושוב חזרה לפרופיל שלה. לא ברור מהיכן נלקחה תזה זו
23 שמומחה התובע מתיימר לשלול. מומחה הנתבע לא מצא כל ראיה לשימוש באותו מכשיר סלולארי
24 לכתיבת שתי ההודעות: הפוסט של הדס בת אור, והתגובה הנטענת שנכתבה משם המשתמש של
25 הנתבע.

26 ה. אך גם התזה שלא ניתן להיכנס ליותר מחשבון פייסבוק אחד מאותו מכשיר סלולארי – אינה נכונה.
27 יש יישומים המשמשים בדיוק למטרה זו, ועדיין תישמרנה הסיסמאות בשני החשבונות. המומחה
28 מצרף צילומי מסך המדגימים כניסה לשני חשבונות בו בזמן מאותו מכשיר סלולארי – פעם
29 באפליקציית פייסבוק ופעם באפליקציית פייסבוק לייט. הוא מפנה לאפליקציות נוספות המאפשרות
30 הדבר.

31
32 23. מומחה הנתבע מסכים עם מומחה התובע כי פייסבוק יכולה לענות לשאלה האם נעשתה גישה
33 לשני החשבונות (היינו של הדס בת אור ושל הנתבע – י.פ) מכתובת IP זהה ביום 9.7.13.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ללא הנתון הזה לא ניתן לקבוע כי שתי ההודעות נשלחו בוודאות מאותו מכשיר טלפון. ואין כל
תימוכין שההודעות של הדס בת אור ושל ההודעה שנשלחה תחת שם המשתמש של הנתבע באותו
שרשור – נשלחו מאותו מכשיר סלולארי. מכל מקום אם כן נגנב המכשיר – יש אפשרויות כאמור
לשלוח הודעת תחת שם המשתמש הדס בתור, ואז תוך שימוש בפרטי כניסה גנובים לחשבון הנתבע –
להיכנס לחשבון המשתמש שלו, ולשלוח משם את אותה הודעה בשמו.

24. עד כאן לחוו"ד המומחים.

25. הצדדים ביקשו לסכם בלא צורך בחקירת המומחים. אלא שבעקבות "הסכמת" שני המומחים (כל
אחד בנפרד, בחוות הדעת שנתן) לכך שפייסבוק יכולה לתן מידע בדבר מספרי ה IP מהם נשלחו הפוסט
של "הדס" מחד והתגובה המסגירה משם המשתמש של הנתבע מאידך, ביקשתי לקבל עמדת הצדדים
ביחס למתן צו לפייסבוק, שיחייב אותה בהמצאת מידע בסוגיה. ברור היה אמנם כי גם אם יינתן
המידע וכתלות בתשובה – יכול ועדיין לא ניתן יהא לתן תשובה קונקלוסיבית ונחרצת בשאלת
המעורבות של הנתבע בפרסומים, אולם שמא ואולי תהא התמונה שלמה יותר. הצדדים נתנו הסכמה,
כל אחד בנוסחו. בהחלטה מיום 10.8.16, חייבתי את חברת פייסבוק ישראל לפרט כתובת ה IP ממנו
נשלח הפוסט מ 9.7.13 מאת שם המשתמש HADAS BATOR לדף הפייסבוק של "הבמה הפתוחה
לבחירות בעכו; לפרט כתובת ה IP ממנו נשלחה "התגובה המסגירה " לאותו פוסט משם המשתמש
של הנתבע, ובמידה ואחד ממספרי ה IP או שניהם שייכים לנתבע – לפרט הדבר. במידה ושייך מי
מהם לאדם אחר חייבתי את פייסבוק לציין הדבר, מבלי לציין זהות אותו אדם. הצו ניתן לא לפני
שבחנתי התאמתם לדרישות ההלכה כפי שבאו לביטוי ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק א.טי.סי
(1995) החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ. הדברים פורטו באותה החלטה מיום 10.8.16.
בהחלטת המשך מיום 5.9.16 דחיתי בקשה של פייסבוק ישראל לבטל הצו שניתן, וחייבתי אותה
(בשנית), להשיב האם ביכולתה לספק המידע שנדרש בצו. מן התשובה שניתנה עלה שפייסבוק ישראל
כלל אינה מחזיקה במידע הנדרש שאינו בשליטתה, וממילא אינה יכולה לספק; וכי ה"נמענת" הנכונה
היכולה לספק המידע הנה חברת פייסבוק אירלנד. היות ומה שאינו בחזקתה ושליטתה של פייסבוק
ישראל לא ניתן לחיובה לספק, הרי שבחלופי פרק זמן נוסף בו ניתנה לצדדים האפשרות לתן עמדה,
הוריתי על הגשת סיכומים, ואלו הוגשו.

דיון

26. מומחה הנתבע, כמו גם הנתבע עצמו, מפנה לסגירת תיק החקירה שנפתח כנגד הנתבע בנוגע למייל
איום שנשלח לדובר העירייה מר שרון דהן, כביכול על ידי הנתבע. לסגירת תיק החקירה המשטרתי
הנ"ל, אין רלבנטיות ואין נפקות ראייתית לכאן.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

לא ברור מה בדקה המשטרה ומה פעולות החקירה שביצעה. לא מדובר בהכרעת דין פלילית מרשיעה וחלוטה הקבילה במשפט אזרחי בו המורשע או חליפו הנו בעל דין (סעי' 42א לפקודת הראיות); ולא ברורה הרלבנטיות של סגירת תיק כנגד הנתבע בעניין אחר. ככל שחפץ הנתבע להמחיש כי יש לו אויבים השמחים להתנכל לו באמצעים "טכנולוגיים" – יכולתי להתרשם כאמור, שכפי שלתובע יש אויבים פוליטיים גם לנתבע עשויים להיות אויבים במגרש הפוליטי, וההתנהלות בתקופת הבחירות הייתה כוחנית מכל העברים – ראה הערתי בסעי' 11 של פסק דין זה. השאלה אינה האם היו בעלי ענין שהיו נכונים להתנכל לתובע או לנתבע לעת הבחירות לצרכים פוליטיים. השאלה מה הומחש שאירע בפועל במקרה העומד לדיון כאן.

לסגירת תיק החקירה המשטרתי האמור אף אין מעמד ראייתי כאן: הרי אף לפסק דין מזכה במשפט פלילי לאחר ניהול הליך שלם, אין כל מעמד ראייתי בהליך אזרחי, ואין הוא קביל שם. לא כל שכן סגירת תיק במשטרה, ועוד בפרשה אחרת.

גם תחת ההנחה (לצורך הדיון – וברור שאיני קובע דבר בעניין זה, לכאן או לכאן) שלא הנתבע הוא ששלח אותו מייל מאיים למר שרון דאהן - לא זה נשוא התביעה כאן. זאת ועוד, מקובל עלי שניתן לזייף כתובת תיבה שממנה נשלח כביכול מייל לנמען (גם מומחה התובע לא חלק על כך, למרות שגם זה, כפי שכבר בואר, לא נשוא המחלוקת כאן, והדיון בנושא היה עקר מטעמים עליהם אשוב ואחזור בפסקה הבאה).

27. במחלוקת המקצועית שבין המומחים אני מבכר חווה"ד של מומחה הנתבע במובן זה **שאני נכון לקבל שניתן לפרוץ לחשבון פייסבוק של משתמש אחר.**

בעניין אחרון זה דיינו בכך שמקובל עלי שהוכח שניתן לגנוב פרטי המשתמש (שם משתמש וסיסמא), באחד האמצעים הזדוניים שהמחיש מומחה הנתבע בחוות דעתו; ומכאן ברור ממילא שהפרוץ יכול להיכנס לחשבון המשתמש אליו פרץ, ולשלוח ממנו איזה פוסט שיחפוץ. במצב דברים זה, אם אכן השיגה יד זדונית בדרך לא דרך שם המשתמש והסיסמא של הנתבע לחשבונו בפייסבוק, הייתה היא יכולה לשלוח כביכול בשמו ומחשבונו התגובה ה"מסגירה"; ובמצב דברים זה ממילא היה אתר פייסבוק שולח את הודעת היידוע למייל של גב' קגן, שכן מבחינת פייסבוק הפרסום נעשה אז אכן מחשבון המשתמש של הנתבע, לקבוצת הבמה הפתוחה בה היה חבר. לכן ככל שלכך חתר הנתבע עת ביקש להמחיש שניתן לזייף כתובת תיבת הדוא"ל ממנה נשלח מייל – מיותר העניין. המחלוקת היא בשאלה האם נפרץ חשבון הפייסבוק של הנתבע. אם כן – ממילא היתה נשלחת מפייסבוק אותה הודעת יידוע למייל של גב' קגן, המיידעת אותה בדבר פרסום התגובה על ידי הנתבע באתר הבמה הפתוחה. אם לא – ממילא קורסות טענות הנתבע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

עם זאת, ולמרות שענין אחרון זה הנו בוודאי רלבנטי, הוא לא קונקלוסיבי. כלומר, אין די בכך שאני מקבל שניתן עקרונית לפרוץ לחשבון משתמש של אחר בפייסבוק, על ידי השגת פרטי הגישה באופן לא חוקי. זה תנאי הכרחי אך לא מספיק להמחשת התזה לה טוען הנתבע, שהרי יכול היה כמובן גם הנתבע עצמו לשלוח אותה תגובה "מסגירה" מחשבונו בשרשור שמה 9.7.13, כפי שטוען התובע שאירע ברגע אחד של חוסר תשומת לב.

28. השאלה היא האם הוכיח התובע כמאזן ההסתברויות שהנתבע הוא שאחראי לפרסומים. לצורך שאלה זו, רלבנטית התשובה לשאלה אחרת: האם המחיש הנתבע שמאן שדהוא אכן פרץ בפועל לחשבון הפייסבוק שלו (להבדיל מן היכולת העקרונית לעשות זאת שקבלתי שנתונה), ושלה בשמו אותו פוסט על מנת להכפישו ולזהותו כאותה משתמשת "הדס בת אור".

כדי שלא יובנו דברי שלא כהלכה, אני שב ומבהיר: התובע הוא המוציא מחברו, והוא הנושא בנטל השכנוע של המחשת תביעתו, מתחילה ועד סוף. לא מקובלת עלי התזה של ב"כ התובע בסעי' 33 לסיכומיה לפיה מדובר בהודאה והדחה. לשיטתה, הנתבע מודה שהתגובה המסגירה נעשתה מפרופיל הפייסבוק שלו, ולאור מחיקת טענות בדבר הגנות לפי החוק מודה הוא בכך שמדובר בדיבה, אולם מוסיף הוא טענה כי לא הוא שאחראי לפרסומים אלא מאן דהו שפרץ לחשבון המשתמש שלו בפייסבוק.

לאשורה עילת התביעה של התובע הנה א. "פרסומים" כהגדרתם בחוק. ב. אותם פרסומים הנם "לשון הרע" כהגדרת הביטוי בחוק. ג. הנתבע הוא שאחראי לאותם פרסומים. העובדה שהתגובה המסגירה נשלחה מחשבון המשתמש של הנתבע הנה בוודאי רלבנטית, אולם כעניין ראייתי- הוכחתי. אין כאן אפוא הודאה והדחה, ועל התובע נטל השכנוע שהנתבע הוא שאחראי לפרסומים. שכן הנתבע לא מודה ברכיב זה שהנו חלק מעילת התביעה של התובע, ועל כך למעשה נסוב חלקו הארי של ההליך.

29. עם זאת, יש תחולה למאטריה ראייתית "שכנה": במשפט האזרחי צמוד נטל הבאת הראיות אל מי שנושא בנטל השכנוע להמחשת טענה או גרסה. אלא שיכול לעתים שנטל הבאת הראיות – הנטל המשני – יעבור מצד לצד. עיין למשל: ע"א 2176/94 מדינת ישראל נ' טבנג'ה; ע"א 600/86 עמיר נ' קונפינו פ"ד מו (3) 233,240. כאשר עבר הנטל המשני לצד השני, ואותו צד לא הציב הראיות הנדרשות, עשוי הדבר לעתים לסייע ליריבו, הנושא בנטל השכנוע, להרים אותו נטל, באותו עניין שבו עבר הנטל המשני אל יריבו. התובע המחיש שאותו פוסט תגובה "מסגיר" נשלח מפרופיל המשתמש של הנתבע בפייסבוק, בתורת תגובה לדרישה של מר קקון מהדס בת אור להסרת התמונה, באותו שרשור מה 9.7.13 בקבוצת הבמה הפתוחה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

מחווה"ד של מומחה הנתבע לא עולה אחרת, אלא נטען והומחש שניתן לפרוץ לחשבון המשתמש של הנתבע בפייסבוק, על ידי השגת פרטי הגישה באופן לא מורשה; ושם היתה פריצה כזו, הפורץ יכול היה אפוא לשלוח מאותו חשבון את התגובה "המסגירה", בשם הדס כביכול ובסגנונה.

מכאן הגיונית, היות ואף לאחר עיון בחווה"ד מומחה הנתבע, הכף נוטה לכך כי אותה תגובה נשלחה אכן מחשבון המשתמש של הנתבע בפייסבוק, עבר הנטל המשני אל הנתבע להציג ראיות, להמחשת התזה שלו. הוא המחיש כאמור את האפשרות העקרונית לפרוץ לחשבון פייסבוק של משתמש אחר וכך ממילא לשלוח ממנו תגובה. עדיין רובץ עליו הנטל המשני להציג ראיות ולהמחיש שיד זדונית עשתה אכן בפועל, ולא רק בכוח, שימוש לא מורשה בחשבונו, ושלחה ממנו אותו פוסט תגובה מסגיר. האפשרות האחרת כאמור הנה האפשרות הנחזית שהיה זה הוא עצמו, ברגע של טעות, כאשר שכח לשלוח את התגובה מחשבון המשתמש HADAS BATOR ושלה אותה, מחשבונו שלו, שכן כוח ההרגל הכשיל אותו.

30. **חשוב לציין**, כי הנתבע טען אמנם שמדובר בהתנכלות שהתנכלו לו על רקע הבחירות באופן שפירטתי; אולם **לא** התיימר לטעון כי מדובר היה במזימה מתוכננת עוד מתחילת הדרך, היינו שגם הפרסומים הדיבתיים נשוא התביעה תחת שם המשתמשת "HADAS BATOR" מהלך **שלושה חודשים כמעט**, נעשו מתחילה בכוונת מכוון, על ידי התובע או מי מנאמניו, על מנת לייצר אפקט של השמצה פרועה כנגד התובע, ולאחר מכן לטפול ההשמצה על הנתבע ולייצר אצל הציבור אפקט תודעתי הפוך לקראת הבחירות. ככל שזו היתה כוונתו, הרי שתיאוריה קונספירטיבית שכזו המתאימה אולי לעידן הפוסט אמת ו"פוסטים" למיניהם, הנה בלתי סבירה עד מאד (לשון המעטה). אכן מופרך ממש להניח שיימצא איש ציבור כלשהו, מתוכם ככל שיהא, שיהא נכון בידועין ומראש לספוג שרשרת השמצות נמשכות ופרועות כמו הפרסומים נשוא התביעה, מהלך כמעט 3 חודש, תוך פגיעה אפשרית ברורה וקשה בו ובמשפחתו, שמא ואולי יקטוף דיבידנד פוליטי לא ברור בעתיד. זה אינו תסריט קונספירטיבי מוצלח. ואכן נראה כי התזה של הנתבע הנה צנועה יותר: שמדובר במזימה שניסתה לייחס לו הפרסומים של אותו משתמש או משתמשת אלמונית "HADAS BATOR", על ידי קישור אותה תגובה של הדס בת אור (לדרישה של מר קקון להסיר פוסט שלה) ככזו שנשלחה כביכול מפרופיל המשתמש שלו, שנפרץ.

31. אני נכון לקבל שבתקופת הקמפיין, היו פעמים בהם היה הפלאפון של הנתבע מונח במטה הבחירות לשימוש חופש של הפעילים – כפי שנטען. עם זאת אני דוחה התזה לפיה משתמש פלוני במטה הבחירות נטל ב 9.7.13 הפלאפון של הנתבע, ועשה שימוש באפליקצית הפייסבוק שם (גם בהנחה שלא הייתה מוגנת בסיסמא והייתה פתוחה), או אפילו תחת הזנת שם המשתמש והסיסמא של הנתבע אותם השיג באמצעים לא כשרים – ושלה ממנו הפוסט.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ראשית אם היו לאותו גורם זדוני היפותטי שם המשתמש והסיסמא של הנתבע לחשבונו בפייסבוק, לא היה זקוק למכשיר הטלפון הסלולארי של הנתבע, ויכול היה להיכנס מכל מכשיר סלולארי או מחשב נייד או נייד לחשבונו של הנתבע ולשלוח משם הפוסט המסגיר. שנית, לכל תיאוריה קונספירטיבית נדרשת גם היתכנות הגיונית בסיסית. נשוב ונחזור ללו"ז של שרשור הפוסט והתגובות מה 9.7.13 באותה קבוצה של הבמה הפתוחה לבחירות בעכו (ראה ת/2 ת/3 ו 6/1):

ב 15:05 שולחת HADAS BATOR את הפוסט שברגע זה קיבלה תמונה מעניינת המראה על חוסר מוסר וכו' ומצרפת התמונה.

המשתמש YOSI HADAD (הנתבע) מסמן "לייק" לפוסט (הנתבע כזכור מכחיש שהוא זה ששלח ה"לייק").

ב 15:22 מגיב מר שמעון קקון ומבקש ממנה להסיר התמונה, בהיותה הוצאת דבר מהקשרו.

רימה קגן (בתורת המצולמת בתמונה ליד השלט מההפגנה) מעבירה שתי תגובות ב 15:24 וב 15:25:

ב 15:28 מגיב מר קקון לתגובות של גב' קגן ושב ומציין כי הצבת התמונה מהמחאה החברתית, על ידי הדס הנו הוצאת דבר מהקשרו (הכוונה – בקונטקסט של תוכן הפוסט בו התייחסה הדס לאותה תמונה). הוא שב ודורש מהדס הסדת התמונה.

ב 15:38 ניתנה אותה תגובה מסגירה, שהנה תגובה של הדס לדרישתו של מר קקון להסיר את התמונה. אותה תגובה המתחילה במלים "אני לא מסירה ואני מגנה כל שימוש באיבר המין הנשי..." אלא שאותה תגובה כמופיע בה, לא נשלחה על ידי המשתמשת HADAS BATOR אלא על ידי המשתמש YOSI HADAD. 1/הנו "צלום מסך" של השרשור בזמן אמת של השרשור (4 דקות אחרי התגובה המסגירה). באותה תגובה מסגירה מצוי חווי שהתגובה נשלחה לפני 4 דקות באמצעות נייד. אין חווי אוטומטי כזה, היינו משלוח באמצעות נייד, ביחס לפוסט או יתר התגובות האחרות באותו שרשור. גם בחוה"ד של מומחה הנתבע, אין טענה שחווי מעין זה הנו מזויף. יש לקבל אפוא שהתגובה המסגירה נשלחה באמצעות נייד, ולא כך יתר התגובות לפוסט המקורי מ 15:05 לרבות הפוסט עצמו הפוסט המקורי ויתר התגובות לו בשרשור.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

הגב קגן מקבלת למייל שלה הודעת יידוע, גם על התגובה המסגירה. לחיצה על הלינק, לאחר הכנסת שם משתמש וסיסמה של העדה, מעבירה לדף הפייסבוק של הנתבע. כלומר שאותה הודעה נשלחה מחשבון המשתמש שלו בפייסבוק, אולם עומדת שאלה בעינה האם על ידיו או על ידי משתמש לא מורשה שידע או השיג בדרך לא דרך, את שם המשתמש והסיסמא, ופרץ לחשבון הפייסבוק שלו.

32. עמדתי על הלו"ז כדי להמחיש שהוא צפוף. בסה"כ 33 דקות מן הפוסט המקורי עד לתגובה המסגירה שבאה כאחרונת התגובות, כאשר בדרך "תגובה רודפת תגובה". כדי לקבל את התזה לפיה נטלה "הדס בת אור" או מי מטעמה את הפלאפון של הנתבע במטה הבחירות, נכנסה לאפליקצית הפייסבוק הפתוחה או הלא מוגנת שלו או פתחה דפדפן ומשם גלשה לפייסבוק תוך הכנסת שם משתמש וסיסמא של הנתבע, נדרש תיאום מופלא וצירוף נתונים שאולי אינו בלתי אפשרי, אך למצער הנו בלתי סביר. היה על אותה "הדס" (או מישהו אחר – שכן יכול תיאורטית שעומד מאחורי שם זה והפרסומים הדיבתיים יותר מאדם אחד) גם לשלוח הפוסט ב 15:05, גם להיות במטה הבחירות של הנתבע ושותפיו לסיעה, גם לנחש שיבואו תגובות לפוסט, וכי ניתן יהא לשתול תגובה של "הדס" לתגובות אך תחת שם המשתמש של הנתבע, ולצורך אותה תגובה לדעת שבדיוק בתוך כמה דקות יהא הנייד של הנתבע זמין לשימוש חופשי מתוך ידיעה שאפליקצית הפייסבוק שלו בפלאפון פתוחה על חשבון, ולא מוגנת.

הכל ייתכן – ויכול שהקושרת או הקושרים שהתנכלו לנתבע לשיטתו, פשוט ארבו לשעת כושר בה יהא הנייד שלו זמין לשימוש תוך שהות בת שעות וימים במטה הבחירות, ושתילת הפוסט הראשוני בתקווה שהפתיון יתפוס ויניב תגובות, שבתורן יאפשרו לשתול התגובה המסגירה תחת שם המשתמש של הנתבע. התרחיש אפשרי היפותטית – אך לא סביר. הוא מצריך תיאום יתר ונסיבות מצטרפות ואקראיות מדי, על מנת לאפשר המהלך. הבעיה בתרחיש זה אינה רק אפשרויות הפריצה לחשבון משתמש בפייסבוק – אפשרות שקבלתי שקיימת – אלא התזמון הנדרש כדי להוציא לפועל כל המהלך בפרק זמן קצר של 33 דקות.

33. אפשרות אחרת הנה תכנון מראש של כל המהלך, לגזול מבעוד מועד פרטי המשתמש והסיסמא של הנתבע לשתול הפוסט המקורי, ולקוות שיהיו לו תגובות שתאפשרנה בתורן מתן תגובה מעין התגובה המסגירה שנשלחה בפועל מנייד כלשהו – לאו דווקא בהכרח זה של הנתבע – והכל תוך שימוש בחשבון של הנתבע. זה תרחיש אפשרי יותר מבחינת סבירותו, מן הקודם. יחד עם זאת גם הוא אינו חף מבעיות, לשון המעטה. הן הפוסט המקורי בשרשור והן התגובה המסגירה נושאים סגנונית ותוכנית את האופי המתלהם שנושאות תגובותיה והפוסטים של "הדס בת אור" מהלך חודשים ארוכים, תוך שימוש בקונטקסטים של יחסים בין המינים כביכול בשם הדאגה להגנה על זכויות נשים; האשמת התובע בניצול יחסי מרות לשם הטרדה מינית; טענות למשטר של הפקרות מינית בעיריה;

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

עידוד נשים בעיריה לצאת פומבי ולהתלונן על הטרדתן – תוך איום כביכול שאם לא תעשינה זאת שתי נשים המכונות על ידה "א", אותה לוחמת צדק גבי בת אור (בעצמה אנונימית, יש לומר) תדאג "להוציאן מהארון" ולחשוף זהותן בעל כורחן; האשמת התובע בהטרדת ילדה; הטלת ספק בגרסת התובע לגבי נסיבות הירי בו, טענה ליחסים מחוץ לנישואין של התובע ו"המלצות" לרעייתו (ובכלל דאגה למוסר, ולשלמות התא המשפחתי), ביטויי גנאי כגון "שקרן" "שטינקרים" ועוד. אותם פוסטים ותגובות מתלהמות של הדס בת אור התפרסמו על תקופה שמ 17.4.13 עד 9.7.13 (עיי' בנספח א' של תצהיר התובע – הפוסטים והתגובות של HADAS BATOR).

כפי שצינתי, תזה כאילו התובע או מי ממקורביו של התובע יצר פרופיל משתמש פיקטיבי של "הדס בת אור" והשמיץ באופן כה מתלהם מהלך כמעט 3 חודשים, רק מתוך תקווה שניתן יהא בהמשך להתנכל לנתבע (מס' 2 בסיעה מתחרה) ולהציגו לאור כמשמיץ סדרתי – תזה כזו הנה מופרכת ממש. הנתבע הרי גורס כי מדובר במהלך מתוזמן של התנכלות לו, כמתחרה בסיעה יריבה לסיעתו של התובע, על מנת לפגוע בסיכויי אותה סיעה ולסייע לסיעת התובע; וכי המהלך אף עלה יפה, והועיל לזכיית סיעתו של התובע. גם האפשרות המרוככת, שמאן דהוא מתומכיו של התובע ביקש להתנכל לנתבע על ידי "התלבשות" מאוחרת על פרסומים של אותה משמיצה אנונימית ולא ידועה "הדס בת אור", כדי להציג את הנתבע בתורת אותה "הדס בת אור" תוך ניצול אותו פוסט שלה ושרשור תגובות מה 9.7.13, גם היא לא סבירה. שוב – ראה דברי בפסקאות 31-32, לעיל. מהלך זדוני שכזה מצריך תכנון מקדים מדוקדק והכנות, לרבות השגת שם משתמש וסיסמא של הנתבע מבעוד מועד, תזמון, ואלתור זריז על ידי משלוח תגובה כביכול בשם הנתבע, לפוסט שהעלתה אותה הדס בקבוצת "הבמה הפתוחה". הדבר אפשרי, אך לא סביר.

לא זו אף זו: הקושר המתוחכם בתזה מעין זו, שביקש כביכול להתנכל לנתבע ולסייע לסיעת התובע בבחירות, אף לא יכול היה לחזות כיצד יתפתחו הדברים בתגובה למהלך מעין זה, אם אכן מאחורי הפרופיל "הדס בת אור" עמדה אשה אנונימית מודאגת, מתלהמת או לא, האחראית לפרסומים מהלך כמעט 3 חודש. בהחלט ניתן היה לשער כי אותה "הדס" תתקומם כנגד הניסיון לנצל את פרסומיה משך חודשים, כדי להתנכל למתחרה פוליטי של ראש העיר אותו ביקרה כה בחריפות, ותסיר מעל עצמה מעטה האנונימיות, ואז "יתפוצץ" המהלך בפניהם של הקושרים - כביכול "מבית מדרשו" של התובע, תוך פגיעה בסיכויי סיעתו של ראש העיר. כאמור, נדרשת גם מידה מינימלית של הגיון בכל תיאורית קשר.

34. מר שמעון קקון ציין כאמור בפוסט ותגובה שלו מאפריל 2013 שהדס יצרה עמו קשר טלפוני וכי מדובר באשה אמיתית. הוא ציין אמנם שם שאינו יודע אמנם מי עומד מאחורי השם "הדס בת אור", ולא יוכל לזהותה ברחוב, אך התקשרה אליו אשה והוא התרשם שמדובר בפרסונה נשית אמיתית העומדת מאחורי פרופיל המשתמש HADAS BATOR.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני :

1 ברור שלא ניתן להתייחס להתרשמותו של מר קקון משתי שיחות שקיים לדבריו עם אשה אנונימית.
2 כפי שציין בחקירתו, הכל יתכן ואין הוא יודע מיהי הדמות האנונימית העומדת מאחורי השם "הדס
3 בת אור".

4
5 גם תחת ההנחה, שאשה פלונית התקשרה פעמיים למר קקון והזדהתה בתורת מי שעומדת מאחורי
6 הפרופיל "הדס בת אור", ורצונה לשמור בשלב זה על אנונימיות (כפי שפרסם מר קקון): ברור
7 שבהיעדר נתונים יכולה היתה להיות זאת כל אשה; לרבות אשה ששיתפה פעולה עם הנתבע, לאו
8 דווקא בהכרח מי שעומדת אכן בפועל מאחורי הפרסומים, ויכול שמדובר היה במהלך שנועד להקנות
9 נופך של אמינות לפרסומים שפרסם הנתבע. יכול באותה מידה שמדובר במי שעמדה אכן מאחורי
10 הפרסומים יחד עם הנתבע. לא ניתן להתייחס להשערות של מר קקון, שהמתקשרת היא אכן
11 המפרסמת, ומהם מניעיה, בהיעדר כל מידע אודות העומדת מאחורי אותן שתי שיחות עם מר קקון.

12
13 לפרק המשפטי בדיון המתייחס לתחולת ההגדרות של "לשון הרע" ו "פרסום", ולסוגית ההגנות
14 שבחוק – לכל אלה כבר התייחסתי בראשית פסק הדין.

15
16 35. לסיכום:

17
18 א. התובע הוכיח שהתגובה המסגירה נעשתה מפרופיל המשתמש של הנתבע.

19
20 ב. הנטל המשני עבר אפוא על הנתבע להמחיש כי לא הוא ששלח הפוסט המסגיר, שכן אחרת ברור
21 שהוא האחראי – לבדו או יחד עם אחרים - לפרסומי הדיבה נשוא התביעה שפורסמו מחשבונו של
22 HADAS BATOR.

23
24 ג. הנתבע המחיש בחוו"ד כי ניתן לפרוץ לחשבונות פייסבוק על ידי גניבת שם משתמש וסיסמא
25 באמצעים שונים. הנתבע לא המחיש כי כך אירע בפועל במקרה זה, ובנתוני המקרה הקונקרטיים
26 הסבירות לכך נמוכה, כמו גם הסבירות כי מאן דהו נטל הפלאפון שלו במטה הבחירות ושלח משם
27 התגובה המסגירה (אפשרות אחרונה זו סבירה אף פחות).

28
29 ד. מקובל עלי שיש לנקוט זהירות, שכן במידה וניתן לפרוץ לחשבון משתמש על ידי השגת שם משתמש
30 וסיסמא – ואת זאת קיבלתי – הרי לא יכול הקורבן לרוב לדעת, במקרה של פריצה, מיהו הפרוץ
31 ששלח בשמו פוסטים, וכל שביכולתו לעשות הנו להציג ראיות על עצם היכולת לפרוץ לחשבון
32 המשתמש שלו. אני נכון גם לקבל שלאור חומרת הטענות שיוחסו לנתבע, מן הדין להמחיש התביעה
33 בראיות בעלות משקל. אולם לדידי בנסיבות המצטברות שפורטו לעיל, השיקולים שפורטו ונטלי
34 הצגת הראיות – הורם הנטל.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

יכול ובמקרה הרגיל, משעבר הנטל המשני לנתבע, ניתן היה להסתפק בראיות משכנעות בדבר עצם היכולת לפרוץ לחשבון, ונטל מופחת בשאלה כלום אכן כך אירע. אולם התוצאה בעניינו נגזרת מן השלוב של מעבר הנטל המשני אל הנתבע והשיקולים שפורטו בסעי' 30 עד 34 הגוזרים שהנטל המשני שעבר אל הנתבע- לא הורם. ובסופו של יום התזה לפיה הנתבע הוא שאכן שלח בשגגה התגובה המסגירה הנה המשכנעת יותר. אם שיתף פעולה במשלוח הפוסטים המשמיצים יחד עם אחרים כמו אותה אשה שנטען ששוחחה עם מר קקון – זאת לא ניתן לדעת. אך גם בהנחה שכן, משעה שהומחש כי הנתבע אחראי למשלוח התגובה המסגירה, יחוב הוא כלפי התובע ביחס לכלל הפרסומים נשוא התביעה, בבחינת מעוול בצוותא (ראה סעי' 7 לחוק איסור לשון הרע, בשלוב עם סעי' 11 לפקודת הנזיקין – גלגולו של סעי' 10 לפקודת הנזיקים האזרחיים). יש לומר גם כי באין נתון לסתור – נוטה הכף לכך שהפרסומים נעשו כולם בידי אותו משתמש, לאור הדמיון הסגנוני והתוכני.

ביחס לתביעה שכנגד:

א. ממילא לאור מסקנותיי בתביעה העיקרית, נגזר שיש לדחות התביעה שכנגד; שכן עם קבלתה, ממילא לא ניתן לומר שהפרסומים נשוא התביעה שכנגד היו פרסומי דיבה; ואף לו היה מתקבל שהתובע אישית, להבדיל מדוברות העיריה, אחראי לפרסומים בתביעה שכנגד (מה גם שאף ענין אחרון זה, לא הוכח).

ב. אף לו הייתי דוחה התביעה העיקרית, ואף לו הוכח שהנתבע שכנגד הוא העומד מאחוריהם, ספק אם ניתן היה לקבל התביעה שכנגד: משום שהפרסומים נשוא התביעה שכנגד, במבחן האובייקטיבי של הקורא הסביר, אינם מתיימרים לייחס במישרין לנתבע את הפרסומים נשוא התביעה העיקרית; אלא מדווחים על הגשת התביעה כנגד הנתבע, שבה אכן מיוחסת לנתבע אחריות לאותם פרסומים. כלומר, הפרסומים נשוא התביעה שכנגד הם פרסומים אודות הגשת התביעה העיקרית בהליך זה, ומה מיוחס בה לנתבע. מבלי להתיימר ולטעון שנקבע בביהמ"ש שהנתבע אחראי לפרסום. עצם הגשת התביעה היא בבחינת עובדה נכונה שפורסמה. אף היה בה ובמה שהיא מייחסת לנתבע על רקע מערכת הבחירות משום עניין ציבורי. לא הייתה בפרסומים יומרה לקבוע שבית המשפט קבע כי הנתבע הוא שאחראי לפרסומים; אלא רק שכך מיוחס לו בתביעה שהוגשה. כעולה מן הפרסומים שהוגשו, הנתבע הגיב והכחיש, ואף הבהיר שיגיש תביעה שכנגד. יכול אפוא שיש סימן שאלה ביחס להתקיימות הגדרת "לשון הרע". איני נזקק כאן לתחולת סעי' 13(5) לחוק, שכן לא נטען לתחולתו בכתב ההגנה לתביעה שכנגד.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

ג. איני קובע מסמרות בשאלה האחרונה שכן ממילא, היה דין התביעה שכנגד לדחייה אף לו קיבלתי, לחלופין, שאכן מדובר בשלושה פרסומים העונים להגדרת "לשון הרע", ואף שאין תחולה להגנה מהגנות החוק. זאת מן הטעם שהתובע שכנגד כאמור לא הוכיח, כי ראש העיר, בתורת הנתבע שכנגד, הוא שאחראי לפרסומים. והאחרון מתכחש לדבר.

הנתבע ניסה להמחיש שהתובע אישית אחראי לשלושת הפרסומים נשוא התביעה שכנגד; אך לא זו בלבד שהדבר לא עלה בידו אלא שני העתונאים שזימן לעדות, מר אלברט לוי ומר גל זייד, החלישו עד הפריכו תזה זו. מר זייד, הנו עיתונאי העורך שני מקומונים, והוא התבקש על ידי ב"כ הנתבע כמי שפרסם את אחד הפרסומים נשוא התביעה שכנגד, להציג מסרונים שהחליף עם הנתבע. העד אישר שאכן המסרונים הוחלפו. צלום המסך של הפלאפון בו נחזים המסרונים הוגש וסומן נ/8. באותו מסרון ביקש הנתבע ממר זייד לספר לו מי מהעיריה מסר לו את הידיעה על דבר הגשת התביעה (תביעה זו, נגד הנתבע). מר זייד הגיב במסרון תשובה "דובר העיריה".

מכאן לא ברור מדוע זה נתבע ראש העיר בתביעה שכנגד. לכל היותר ניתן היה לשקול לתבוע את הדובר, מר דהאן, והעיריה היתה יכולה במצב דברים זה לשקול אם להיכנס בנעליו ובמקומו מכוח חסינות איש ציבור אם מתקיימים התנאים לכך (כפי שאירע בפסה"ד שניתן בת.א 19316-11-12 שהוגש על ידי הנתבע במצורף לסיכומיו). הנתבע השיב כי תבע את ראש העיר כי הוא זה שיידע הדובר (עמ' 38 למטה). אלא שלא הוכח כי ראש העיר אחראי במישרין או בעקיפין לפרסום ולו בבחינת הנחיית הדובר לדאוג לפרסום. לא זו אף זו, בהמשך חקירתו של מר זייד התברר כי הטעה שלא במתכוון את הנתבע, כאשר מסר לו שמדובר בדובר העיריה בתורת מי שהעביר לו הידיעה אודות הגשת תביעה זו. מר זייד אישר כי אכן שלח אותו מסרון תשובה, בו ציין שאת הידיעה קיבל מדובר העיריה, אולם טעה בענין זה, שכן מדובר היה בהנחה שגויה שלו. בזמן משלוח המסרון לנתבע הוא הניח, מכוח ההרגל, שהדובר הוא זה שהעביר לו הידיעה; שכן הדובר נהג להעביר לו הודעות שונות לעיתונות מטעם העיריה. אלא לאחר מכן חשב העד על תשובתו שניתנה לנתבע, והגיע למסקנה כי לא הגיוני שהדובר הוא זה שאכן שלח את ההודעה; מאחר שבתקופת הבחירות נהג הדובר לשלוח הודעות מטעם העיריה, ואלו מטה הבחירות של התובע היה שולח הודעות לעיתונות הנוגעות לבחירות. מר זיד אישר שכך היה גם הפעם בוודאות גבוהה. הוא לא זכר ממי קיבל והאם קיבל בכלל, העתק של התביעה עצמה. ראה עמ' 41-42 לפרוטוקול. עד כאן - במה שקשור למר זייד.

העיתונאי מר אלברט לוי, מנהל האתר "עכונט", ציין שאת הידיעה אודות התביעה קיבל על סמך קבלת העתק של כתב התביעה עצמו. ואת אותו העתק קיבל לא מהעיריה או דובריה, אף לא ממטה הבחירות של התובע, אלא מאדם בשם משה הלוי שהנו בעל אתר אינטרנט.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

העד גם אישר כי במסגרת תביעה שנתבע בעבר על ידי הנתבע בתיק זה, מר יוסי חדד, כבר הוגשו תצהירים שלו ושל מר הלוי, ושם כבר ציינו שניהם כיצד הגיעה הידיעה נשוא התביעה שכנגד, למר אלברט לוי (עמ' 47 ו 49 לתביעה). לא אושרה הגשת התצהירים אך מן התשובה עולה כי היתה לו לנתבע ידיעה בדבר גרסת העד בשאלה מי העביר לו את כתב התביעה. גם כאן לא הומחש כי התובע הוא מקור הפרסום. אין די ברווח אלקטוראלי פוטנציאלי, שהיה אכן נתון כאפשרות, כדי להמחיש זאת.

ד. מכאן שמן הגורן ומן היקב דין התביעה שכנגד לדחיה: ראשית היות והתביעה שכנגד מתקבלת, וממילא כאמור, התביעה שכנגד הנה מעין "תמונת מראה" שלה. שנית יכול ואין בפרסומים משום לשון הרע בהיותם דיווח על הגשת התביעה ומה מיוחס בה לנתבע, בלא התיימרות לקבוע כאילו כבר נקבע שהנתבע אחראי לפרסומים (גם אם ראוי היה לנסח הכותרות בצורה מתונה יותר, כל עוד לא הוכרע בתביעה). שלישית (ובעיקר): משום שעל פי שהומחש, לא התובע הוא שאחראי לאותם שלושה פרסומים נשוא התביעה שכנגד, ולמצער לא הוכח כמאזן ההסתברויות (ובכלל) שהוא האחראי לפרסומים. והכל עוד לפני שתיבדק תחולת ההגנה הקבועה בסעי' 15(11) לחוק (שלא אוזכרה בכתב ההגנה לתביעה שכנגד).

37. התביעה העיקרית מתקבלת. התביעה שכנגד – נדחית.

גובה הנזק

38. התביעה העיקרית הוגשה בשל 10 פרסומים שצוטטו לעיל. 8 פרסומים הם פרסומים בעלי זיקה תוכנית זה לזה, שייחסו לתובע קיום יחסים עם נשים בעיריה והטרדת נשים, תוך ניצול מעמדו. פרסום נוסף ייחס לו הטרדה של ילדה. פרסום נוסף ייחס מסירת גרסה לא נכונה ביחס לאירוע הירי בו. הפרסומים חמורים מבחינת המיוחס בהם, ונושאים אופי מתלהם.

ביחס לגובה הפיצוי – משחקים שיקולים מעורבים על כף המאזניים. יש לתן משקל – בכיוון של הפחתת הפיצוי - לכך שהפרסומים לא נעשו על ידי כלי תקשורת – לא בעיתונות הכתובה ולא בעיתונות האלקטרונית, אלא על ידי משתמש פרטי. כמו כן היה ברור למדי למעיין, שנעשים הם תחת מעטה של אנונימיות וכי איש אינו מודע לזהותה האמיתית של אותה "הדס בת אור" (ראה למשל אותה תגובה של חבר ב"במה הפתוחה" שהופנתה למר קקון בענין זה). שיקולים אלה מקהים מעוצמת הפגיעה שכן לא מתקיימת בפרסומים אלה מראית עין של בדיקה עיתונאית, המתיימרת להעניק להם נופך של אמינות ראשונית בעין הקורא.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני :

39. עם זאת מדובר בהקהיה ולא באיון של הפגיעה, והפרסומים נעשו באופן שנועד לשכנע כאילו אותה "הדס" נשענת על "מקורות פנים", איימה לחשוף נשים המעורבות ברומנים אם אלו לא תיחשפנה מיוזמתן וכיוצ"ב – הכל כדי להקנות נופך של אמינות לפרסומים בבחינת "אין עשן בלי אש" (בפרסומי דיבה – דווקא יש לא אחת).

יובהר שוב, השיקול שהפרסומים לא נעשו על ידי כלי תקשורת אלא בידי משתמש אנונימי רלבנטיים לאומדן עוצמת הפגיעה וגובה הנזק, ולא לשאלה (שנבחנה במסגרת שאלת האחריות) כלום ב"לשון הרע" עסקינן. הבחינה בשאלה אחרונה זו היא בחינה אובייקטיבית המתייחסת לשאלה האם יש פגיעה בעין הקורא הסביר, בהתייחס לתוכן הפרסומים. התשובה לשאלה זו הנה כאמור חיובית.

40. ברור גם לגופו של ענין מתוכן הפרסומים המתלהמים - וענין זה פועל גם הוא בכוון של העלאת רף הפיצוי - כי הייתה כאן כוונת זדון לפגוע; ולא פגיעה שהיא תוצאת לוואי של עצם הפרסום, מבלי שהמפרסם התכוון לפגוע. הרלבנטיות היא ישירה לאור האמור בסעי' קטנים (ב) ו (ג) של סעי' 7א בחוק:

"(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.

(ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא הוכחת נזק."

ס"ק ד' ו ה' מבהירים כי הסכומים צמודים למדד, וכי לא יקבל אדם פיצוי בשל אותה לשון הרע, יותר מפעם אחת.

41. הפוגעות הבוטה שבפרסומים מקבלת משנה חומרה על רקע התקופה בה עסקינן – מערכת הבחירות לעיר עכו, והיותו של התובע איש ציבור מובהק. השיקולים שבחוק איסור לשון הרע ביחס לפרסומים הנוגעים לאנשי ציבור – הם שיקולים מעורבים, המשחקים לכיוונים מנוגדים – אך הניגוד הוא בעניינים שונים. כאשר באים לשקול שאלת האחריות, עשוי לעתים איש הציבור להימצא בעמדת נחיתות ביחס לאדם מן היישוב התובע עלבון, בשל עצם העניין הציבורי בפרסומים. אין זאת אומרת כמובן כי שמו הטוב של איש הציבור הנו הפקר, ואף הגנה שבחוק אינה מסתפקת בכך שמושא הפרסום הוא איש ציבור. אולם מאידך, אותה נחיתות נגזרת לעתים (לא תמיד) מן הדין המהותי, כאשר קיימות הגנות בחוק בהן עשוי להיות רלבנטי גם עצם מעמדו של הנפגע כאיש ציבור, כתנאי הכרחי ולא מספיק לתחולתן. כך למשל "ענין ציבורי" נזכר כאחד התנאים לתחולת ההגנה הקבועה בסעי' 14 לחוק. תנאי זה אינו חייב בהכרח להתייחס להיותו של הנפגע מן הפרסום איש ציבור. אולם עשוי התנאי להתקיים לעתים, לאור מעמדו הציבורי של הנפגע. וראה סעי' 15(2), ו 15(4) לחוק.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 13-09-22956 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

אכן לעתים, כאשר באיש ציבור עסקינן, קיים מתח אינהרנטי בין העקרונות של חופש הביטוי והשם הטוב. אסתפק בציטוט סעי' ל"ה – ל"ו מפסק דינו של השופט רובינשטיין שבדנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך, בתורת כזה המדגים אותו מתח (לא נעלם ממני שמדובר בדעת מיעוט באותה פרשה – אני מתייחס כאן כאמור רק לאותו "מתח פנימי", שלעתים הנו אינהרנטי):

"בדיון נוסף חברת החשמל החזיקה השופט – כתארו אז – שמגר בדעת מיעוט, לפיה "ככל שהדבר יכול להתיישב עם נוסחו של החוק החירות, יש להעדיף בכל עת את קיומה של חרות הביטוי על סיוגה והגבלתה" (שם, בעמ' 359). בפסיקה מאוחרת יותר קנתה לה דעת המיעוט של השופט שמגר שביתה. כך הובעה העמדה, לפיה יש להקנות יתר משקל לחופש הביטוי לעומת הזכות לשם טוב:

"באיזון זה בין הערך האישי והציבורי לשם טוב לבין הערך האישי והציבורי לחופש הביטוי יש ליתן משקל מיוחד לערך בדבר חופש הביטוי. בעיקר יש ליתן משקל מיוחד זה בכל הנוגע לחופש הביטוי הנוגע לענייני הציבור ולגופים ולאנשים הנושאים משרות ציבוריות, או שהם בתפקידים של ציבור עניין בהם ... הנה כי כן, באיזון הראוי בין חופש הביטוי בכלל, וחופש הביטוי בענייני ציבור בפרט מזה, לבין השם הטוב בכלל, ושמו הטוב של איש ציבור בפרט, יש ליתן משקל רב לאינטרס הציבורי בהחלפה חפשית של מידע בענייני ציבור הנוגעים לאיש ציבור" (עניין אבנרי, בעמ' 863-864, מפי השופט – כתארו אז – ברק);

"האיזון בין חירות הביטוי לבין הערכים המתחרים בה ובהם ההגנה על שמו הטוב של האחר הוא פועל יוצא של מעמדה המיוחד של החירות. בתחרות שוות-משקל תגבר תמיד חירות הביטוי" (עניין בן גביר, בפסקה 16 לפסק דינו של השופט – כתארו אז – ריבלין).

עמדה זו, המצדדת בבכירותו של חופש הביטוי, ניצבת גם ביסוד חוות דעתו של המשנה לנשיאה ריבלין בפסק הדין נשוא הדיון הנוסף (פסקה 77 לפסק דינו). לדידו, "ככל שיש ספק בשאלה אם הדיבור שבמחלוקת ראוי להגנה – מוטב לטעות לטובת חופש הביטוי וחופש העיתונות" (פסקה 79). השופט עמית העיר מנגד, כי "הייתי נוהר מלקבוע א-פריורית נוסחה מעין זו, בהינתן נקודת המוצא כי ענייננו בזכויות מתחרות שוות במידרג הזכויות החוקתיות, זכויות המעוגנות באותו חוק יסוד ואפילו באותה זכות של 'כבוד האדם'" (פסקה 3 לחוות דעתו). כשלעצמי סבורני, כי יש לדבוק בהלכה שנקבעה בדיון נוסף חברת החשמל, קרי, לקבוע כי חופש הביטוי אינו מצוי מעל זכותו של האדם לשם טוב, ואם בכלל – אדרבה..."

אין צורך שארחיב, שכן במקרה דנן לא עמדה כאמור סוגית ההגנות על הפרק, ונחצתה משוכת האחריות. אולם נתתי ביטוי לדברים על מנת להדגיש שבעוד שבשאלות האחריות עשוי לעתים שישחקו לטובת הנתבע שיקולים שאינם משחקים ביחס למי שאינו איש ציבור, הרי כאשר בא ביהמ"ש לומר דברו בשאלת גובה הנזק, עשוי שישחקו שיקולים הפועלים לכיוון המנוגד, לאור מעמדו הציבורי של הנפגע. למעמד הציבורי אין רבותא עצמאית, ודמו של איש ציבור אינו סמוק יותר או פחות מזה של נפגע אחר. אולם הפגיעה בו יכולה להיות קשה וחמורה יותר באופן ממשי ביחס לאדם אחר בסיטואציה של פרסומים משמיצים דומים, דווקא לאור מעמדו הציבורי. ראה בעניין זה למשל ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי פס' 6, 19-20.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

1 כפי שאין להירתע מליישם הגנה שבחוק כאשר יש לה תחולה הנוגעת גם למעמד הציבורי של הנפגע
2 מן הפרסום, כך אין להירתע מפסיקת פיצוי נאות כאשר נחצתה משוכת האחריות וכאשר הפגיעה
3 בתובע נחזתה כמוגברת על רקע מעמדו הציבורי. ונזכור כי חלק ניכר מעשרת הפרסומים נשוא התביעה
4 העיקרית אף היו קשורים תכנית למעמד של התובע כראש עיר שכביכול עשה שימוש במשרתו ומרותו
5 כדי להטריד נשים. גם תפוצת הפרסום לא היתה מבוטלת: אמנם לא בטלויזיה אלא בקבוצת פייסבוק,
6 אולם כמות הנחשפים הפוטנציאלית לא היתה מבוטלת.

7
8 מחד ביחס לעצם הפרסום – יש משנה חשיבות שלא ייחסמו דברי ביקורת ולו חריפה אודות איש
9 ציבור, כדי שהציבור יוכל להביאם במניין שיקוליו, ומי שמתחרה על משרה פוליטית אף אמור להביא
10 הדבר בחשבון. מאידך, פרסומי זדון דיבתיים שאין לגביהם אף יומרה לטעון או להוכיח שהנם אמת
11 ואין הם נהנים מהגנה שבחוק, הם כמובן מחוץ לכללי המשחק אף ביחס לאנשי ציבור; בוודאי פרסומי
12 דיבה כמו אלה נשוא התביעה. ומבחינת עוצמת הפגיעה – רבה ביתר פגיעתם באדם דווקא על רקע
13 היותו איש ציבור. ברגיל לא צפויה התעניינות ציבורית יוצאת דופן בפרסומים המייחסים לפלוני או
14 אלמוני כאנשים מן השורה, מעשים מן הסוג שיוחס לתובע בפרסומים, והדבר היה זוכה לכמה
15 פסקאות בעיתונות הכתובה או האלקטרונית במסגרת המדורים הפליליים. שונים הדברים תכלית
16 שינוי כמובן, משעה שמדובר באיש ציבור, ועוד כזה לו מייחסים הפרסומים ניצול מעמדו במסגרת
17 אותן הטרדות. כך גם ביחס לאותו פרסום שהטיל ספק באותנטיות הגרסה שמסר התובע ביחס
18 לנסיבות הירי בו, תוך רמיזה שאף אותו ירי קשור לרומן שכביכול ניהל עם אשה ערביה נוצריה (עיין
19 במשולב בפרסומים הראשון והרביעי, בסעי' 8 לעיל).

20
21 42. ביחס לשמונת הפרסומים שיש זיקה תוכנית פנימית בינם לבין עצמם ראיתי לפסוק סך אחד בן
22 140,000 ₪. יש חשיבות לכמות הפרסומים, אך גם לכך שמדובר בלבה על אותן טענות שכל פרסום
23 נוסף נועד לחזק. בגין הפרסום (הלאקוני אמנם) בדבר הטרדת ילדה ראיתי לפסוק 30,000 ₪. בגין
24 הפרסום על מסירת גרסה כוזבת בדבר נסיבות הירי – 10,000 ₪. סה"כ 180,000 ₪.

25
26 43. סוף דבר, אני מחייב הנתבע לשלם לתובע בתוך 30 יום סך של 180,000 ₪, בתוספת שכ"ט עו"ד
27 בסך כולל של 20,000 ₪, החזר אגרה מלאה ששלם התובע, כשהיא נושאת הפרשי ריבית והצמדה מיום
28 בו שולמה. בשים לב למסקנותי ביחס לחו"ד המומחים, יישא כל צד בעלות חו"ד המומחה מטעמו.

31 ניתן היום, י"ט תמוז תשע"ז, 13 יולי 2017, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 22956-09-13 לנקרי ואח' נ' חדד ואח'

תיק חיצוני:

יואב פרידמן, שופט

